<u>न</u>

उघड

सील

40

सूचनेविना

पर्यवेक्षकांच्या

अद्धिषक शालेय शिक्षण व शिंड विभाग, सामाय राज्यसेवा ग्रह व 19. 28 350, 2013 CODE: GO2

2013

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका चाळणी परीक्षा

एकूण प्रश्न : 200

एकूण गुण : 200

शेवटचा अंक

वेळ : 2 (दोन) तास

सूचना

सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी. परीक्षा-क्रमांक

आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत (2) न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

↑ केंद्राची संकेताक्षरे वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा**.

- (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
 - (व) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडुन पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमृद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरत्दीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनिधकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

1.	फेब्रुव	ारी 2012 पर्यंत महाराष्ट्र राज्य मानवाधिकार ः	आयोगा	चे अध्यक्ष कोण होते?
	(1)	न्यायमूर्ती क्षितीज व्यास	(2)	न्यायमूर्ती काटजू एम.
	(3)	न्यायमूर्ती बालकृष्णन बी.के.	(4)	श्री आर.के. गायकवाड
	Who	was the Chairman of Maharashtra	a Stat	e Human Rights Commission till Feb. 2012?
	(1)	Justice Kshitij Vyas	(2)	Justice Katju M.
	(3)	Justice Balkrushnan B.K.	(4)	Mr. R.K. Gaikwad
2.	'हिग्ज	। बोसान' या देवकणातील 'बोसान' हे नाव व	ने जिल्या	भारतीय शास्त्रज्ञांचे नाव दर्शविते ?
	(1)	जगदीश बोस	(2)	सत्येंद्रनाथ बोस
	(3)	अमोल बोस	(4)	सी.व्ही. रमन
	The	name 'Boson' in 'Higgs Boson' (Go	od par	ticle) refers to which Indian scientist?
	(1)	Jagdish Bose	(2)	Satyendranath Bose
	(3)	Amol Bose	(4)	C.V. Raman
3.	5 वी	'ब्रिक्स' परिषद 26-27 मार्च 2013 रोजी पा	र पडर्ल	ो. एकंदरीत 'ब्रिक्स' देशांबाबत पुढील विधाने पहा :
	(A)	जगाच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी 26 टक	के क्षेत्र	या देशांनी व्यापले आहे.
	(B)	जगाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी 43 टक्के ल) केसंख	या या देशांची आहे.
	(C)	या देशांचा जागतिक व्यापार 17 टक्के आहे	Ţ.	
	(D)	ही परिषद बिर्जींग येथे आयोजित करण्यात	आली	होती.
	वरील	पैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत?		
	(1)	(A) आणि (B)	(2)	(B) आणि (C)
	(3)	(A), (B) आणि (C)	(4)	(A), (B), (C) आणि (D)
	5th '	BRICS' summit took place on Mar at BRICS :		-27, 2013. Consider the following statements
	(A)	command nearly 26 percent of the	ne Wo	orld's geographical area.
	(B)	43 percent of the World's popula	ation.	
	(C)	17 percent of the global trade.		
	(D)	the summit was held in Beijing.		
	Whi	ch of the statements given above a	re co	rrect ?
	(1)	(A) and (B)	(2)	(B) and (C)
	(3)	(A), (B) and (C)	(4)	(A), (B), (C) and (D)

4.	2011	चा इं	देरा गांध	गी शांतत	ा, नि:श	त्रीकरण व विकास	पुरस्कार कोणास प्रदान करण्यात आला?	
	(1)	इला	भट्ट			(2)	जयमाला शिलेदार	
	(3)	सरोज	ा वैद्यना	थन		(4)	आँग सान स्यू की	
		was (red u	pon the	Indira Gandhi I	Peace Disarmament and Development Aw	ard
	(1)	Ila E	Bhatt			(2)	Jaimala Shiledar	
	(3)	Saro	ja Va	idyan	athan	(4)	Aung Sun Suu Kyi	
5.	ज्ञानपं	ोठ प्राप्त	ा महिल	ा व त्यां	च्या भाषे	बाबत जोड्या लावा.		
		विजे	त्या				भाषा	
	(a)	अमृत	ा प्रितम			(i)	हिंदी	
	(b)	महादे	वी वर्मा			(ii)	ओडिया	
	(c)	महाश	वेता देव	îì		(iii)	पंजाबी	
	(d)	प्रतिभ	ा रे			(iv)	बंगाली	
		(a)	(b)	(c)	(d)			
	(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)			
	(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)			
	(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)			
	(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)			
	Mat	ch the	pairs	with	referei	ce to Jnanpith	award winner women and their languag	es :
		Rec	ipient	Ī			Language	
	(a)	Amı	rita Pr	itam		(i)	Hindi	
	(b)	Mah	nadevi	Varn	na	(ii)	Odia	
	(c)	Mał	aswe	ta De	vi	(iii)	Punjabi	
	(d)	Prat	ibha I	Ray		(iv)	Bengali	
		(a)	(b)	(c)	(d)			
	(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)			
	(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)			
	(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)			
	(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)			

6.	रिकाम	नी जागा भरा.							
	कावेर्र	ो पाणी वाटप व्यवस्थ	ग ठरवि	णारा 'कावेरी प	गणी तंट	ग लवा	र' हा	राज्यांशी	निगडीत आहे.
	(1)	महाराष्ट्र, कर्नाटक,	तामिळन	गडू					
	(2)	मध्यप्रदेश, कर्नाटक	, केरळ						
	(3)	कर्नाटक, तामिळना	डू, केरव	ठ, पदुचेरी					
	(4)	महाराष्ट्र तामिळनाडू	, केरळ						
	Com	plete the followi	ing ser	ntence.					
		Cauvery Water l	Disput 	es Tribunal'	deals	with	sharing of the	e water of	Cauvery among
	(1)	Maharashtra, I	Karnat	aka, Tamilr	nadu				
	(2)	Madhya Prade	sh, Ka	rnataka, Ke	rala				
	(3)	Karnataka, Tar	nilnad	u, Kerala, I	uduc	herry			
	(4)	Maharashtra, T	amiln	adu, Kerala	ı				
7.		चाम अहवालानुसार तीमध्ये किती प्रमाणात			नेंबर 20)12 या	दरम्यान भारता	मध्ये आर्थि	क क्षेत्रात नोकरीच्या
	(1)	10.02%	(2)	15.96%		(3)	21.00%	(4)	07.60%
		ording to ASSOC conomic sector ir						in employ	ment generation
	(1)	10.02%	(2)	15.96%		(3)	21.00%	(4)	07.60%
8.	कोणा	चा जन्मदिवस ''राष्ट्रं	ोय क्रीड	ा दिन'' म्हणून	साजरा	करण्य	ात येतो ?		
	(1)	खाशाबा जाधव			(2)	मेजर	ध्यानचंद		
	(3)	दारा सिंग			(4)	रंधाव	ī		
	Who	ose birthday is ce	elebrate	ed as "Natio	onal S	ports	Day" ?		
	(1)	Khashaba Jadh			(2)	_	or Dhyancha	nd	
	(3)	Dara Singh			(4)	Ran	dhava		

9.	भारती	य अर्थमंत्रालयाचे मुख	य आर्थि	कि सल्लागार म्हणून	कोणार्च	ो नियुक्ती करण्यात अ	गली ?	
	(1)	के.के.बत्रा		(2)	अवर	तार सिंग		
	(3)	रघुराम राजन		(4)	उदित	न कुलकर्णी		
	Who	has been appoin	ted as	a Chief Econor	nic Ad	visor to the Fina	nce Mi	nistry of India ?
	(1)	K.K. Batra		(2)	Ava	atar Singh		
	(3)	Raghuram Raja	n	(4)	Udi	t Kulkarni		
10.	रसाय आले	न शास्त्रामधील कोण ?	त्या संश	गोधनाबद्दल अमेरि	कन शा	स्त्रज्ञांना नोबेल पारिते	ोषिक 20)12 प्रदान करण्यात
	(1)	मेटाबोलिझम	(2)	कॅटाबोलिझम	(3)	जी-प्रोटीन	(4)	इन्सुलीन
	For	which research ir	chem	nistry, Americar	Scien	tists have receive	ed Nob	el Prize 2012 ?
	(1)	Metabolism	(2)	Catabolism	(3)	G - Protein	(4)	Insulin
11.	खाली	लपैकी कोणत्या संस्थे	ने G 20)12 - S या धुमकेतू	वा शोध	लावला ?		
	(1)	आय.एस.ओ.	(2)	आय.एस.एस.आर	. (3)	एफ.आय.सी.आर.	(4)	आय.एस.ओ.एन.
	Whi	ch institution has	disco	vered G 2012 -	S come	et ?		
	(1)	ISO	(2)	ISSR	(3)	FICR	(4)	ISON
12.	महिन्	यातील कोणत्या सोमव	ारी महा	राष्ट्रामध्ये लोकशाही	दिन सा	जरा करण्यात येतो?		
	(1)	पहिला	(2)	दुसरा	(3)	तिसरा	(4)	चौथा
	Whi	ch Monday of a 1	month	is celebrated a	s a De	mocracy Day in	Mahara	ishtra ?
	(1)	First	(2)	Second	(3)	Third	(4)	Fourth
13.	महारा	ष्ट्रामध्ये 'राजीव गांधी	जीवन	दायी आरोग्य योजना	'कधी प	गसून सुरू झाली ?		
	(1)	2 जुलै 2012		(2)	2 3	ॉगस्ट 2012		
	(3)	2 सप्टेंबर 2012		(4)	2 डि	इसेंबर 2012		
	Whe	en was the 'Rajiv	Gand	hi Jivandai Hea	lth Sch	neme' started in l	Mahara	ishtra ?
	(1)	2 nd July 2012		(2)	2 nd	August 2012		
	(3)	2 nd September	2012	(4)	2 nd	December 2012		

14.	बॅसल	5 - 3 प्रणालीचा काल	ावधी को	णता आहे ?					
	(1)	2011-2015	(2)	2012-2016		(3)	2013-2017	(4)	2014-2018
	Wha	at is the period o	f Basel	- 3 system?					
	(1)	2011-2015	(2)	2012-2016		(3)	2013-2017	(4)	2014-2018
15.	 प्रसिद्	द्र याहू कंपनीच्या अध	ध्यक्षपदी	कोणाची निवड	करण्य	गत आ	ली ?		
	(1)	रॉबर्ट कूक			(2)	ॲलन	डोनाल्ड		
	(3)	प्रीत सिंग			(4)	मॉरिस	ना मेयर		
		has been appo	inted as	s a President	t of the	he we	ll known Yahoo	o compa	ny?
	(1)	Robert Kook			(2)		n Donald	·	•
	(3)	Preet Singh			(4)	Mar	issa Mayer		
16.	 संयुव	त राष्ट्रसंघाच्या अहव	।।लानुसार	सन 2050 पर्यं	त ज्येष	उ नागरि	 रकांची लोकसंख्या 1	किती अब	ज असेल?
	(1)	एक अब्ज	(2)	दोन अब्ज		(3)	तीन अब्ज	(4)	चार अब्ज
	Acc	ording to the UI	VO rep	ort what wil	l be t	the po	pulation of sen	ior citiz	ens in 2050 ?
	(1)	One billion	(2)	Two billion		(3)	Three billion	(4)	Four billion
17.	फेब्रुव	 न्नारी 2013 मध्ये घोषि	त झालेल्य	॥ सोहळ्यात सव	 र्गेत्कृष्ट	. चित्रप	 टाचा ऑस्कर सन्मान	। कोणत्या	चित्रपटास मिळाला ?
17.		 बारी 2013 मध्ये घोषि लिंकन	त झालेल्य		 र्गोत्कृष्ट (2)		 टाचा ऑस्कर सन्मान 5 ऑफ पाय	। कोणत्या	चित्रपटास मिळाला ?
17.	(1)	लिंकन	त झालेल्य		(2)	लाईप	न ऑफ पाय	। कोणत्या	चित्रपटास मिळाला ?
17.	(1) (3) Whi	लिंकन आर्गो ich of the follow	ving fili	ms received	(2) (4)	लाईप झीरो	5 ऑफ पाय डार्क थर्टी		
17.	(1) (3) Whi	लिंकन आर्गो ich of the follow emony held in F	ving fili	ms received	(2) (4) the 1	लाईप झीरो Best F	न ऑफ पाय डार्क थर्टी ilm Oscar Awa		
17.	(1) (3) Whi	लिंकन आर्गो ich of the follow	ving fili	ms received	(2) (4)	लाईप झीरो Best F Life	5 ऑफ पाय डार्क थर्टी		चित्रपटास मिळाला ? ne Oscar Award
_	(1) (3) Whi Cere (1) (3)	लिंकन आर्गो ich of the follow emony held in F Lincoln Argo	ving fili ebruary	ms received y 2013 ?	(2) (4) the 1 (2) (4)	लाईप झीरो Best F Life Zero	न ऑफ पाय डार्क थर्टी ilm Oscar Awa of Pi o Dark Thirty		
17.	(1) (3) Whi Cere (1) (3)	लिंकन आर्गो ich of the follow emony held in F Lincoln Argo दीव मधील भारताचे	ving fili ebruary	ms received y 2013 ?	(2) (4) the 1 (2) (4)	लाईप झीरो Best F Life Zero	न ऑफ पाय डार्क थर्टी ilm Oscar Awa of Pi o Dark Thirty		
_	(1) (3) Whi Cere (1) (3)	लिंकन आर्गो ich of the follow emony held in F Lincoln Argo	ving fili ebruary	ms received y 2013 ?	(2) (4) the 1 (2) (4)	लाईप झीरो Best F Life Zero	न ऑफ पाय डार्क थर्टी ilm Oscar Awa of Pi o Dark Thirty 		
_	(1) (3) Whi Cere (1) (3)	लिंकन आर्गो ich of the follow emony held in F Lincoln Argo दीव मधील भारताचे	ving fili ebruary	ms received y 2013 ?	(2) (4) the 1 (2) (4)	लाईप झीरो Best F Life Zero क्ती कर	न ऑफ पाय डार्क थर्टी ilm Oscar Awa of Pi o Dark Thirty 		
_	(1) (3) Whi Cere (1) (3) 中II eo (1) (3)	लिंकन आर्गो ich of the follow emony held in F Lincoln Argo दीव मधील भारताचे राजीव शहारे	ving fili lebruary उच्चायुक्त	ms received y 2013 ? - - - म्हणून कोणाचं	(2) (4) the 1 (2) (4) ो नियु (2) (4)	लाईप झीरो Best F Life Zero क्ती कर रतन	न ऑफ पाय डार्क थर्टी ilm Oscar Awa of Pi o Dark Thirty प्यात आली ? शहा	rd in th	ne Oscar Award
_	(1) (3) Whi Cere (1) (3) 中II eo (1) (3)	लिंकन आर्गो ich of the follow emony held in F Lincoln Argo दीव मधील भारताचे राजीव शहारे आशिष जाधव	ving fili ebruary उच्चायुक्त	ms received y 2013 ? - - - म्हणून कोणाचं	(2) (4) the 1 (2) (4) ो नियु (2) (4)	लाईप झीरो Best F Life Zero क्ती कर रतन कमरे	न ऑफ पाय डार्क थर्टी ilm Oscar Awa of Pi o Dark Thirty प्यात आली ? शहा	rd in th	ne Oscar Award

19.	राजीव	व गांधी खेल रत्न पुरस	कार 20)12 नेमबाजीकरिता क	ोणाला	प्रदान करण्यात आला	?	
	(1)	मनदीप सिंग	(2)	विजय कुमार	(3)	सुधा सिंग	(4)	विनोद कुमार
	Who	is the recipient	of Raj	iv Gandhi Khel R	Ratna .	Award for 2012 f	or sho	ooting?
	(1)	Mandeep Singl	n (2)	Vijay Kumar	(3)	Sudha Singh	(4)	Vinod Kumar
20.	 'द कॅ	ज्युअल व्हेकन्सी' या	कादंबर	ीची लेखिका कोण अ	ाहे ?		-	
	(1)	अमृता प्रितम		(2)	जे.के	.रोलींग		
	(3)	नॅन्सी क्रो		(4)	शोभा	डे		
	Who	is the authoress	of 'T	he Casual Vacano	cy'?			
	(1)	Amruta Pritam		(2)	J.K.	Rowling		
	(3)	Nancy Krow		(4)	Sho	bha Dey		
21.	बाराव	या पंचवार्षिक योजनेम	मध्ये अं	दाजित विकास दर कि	ती दर्शी	वेला आहे ?	_	
	(1)	3.00%	(2)	4.20%	(3)	7.50%	(4)	8.20%
	Wha	at is the expected	grow	th rate in the 12 th	¹ Five	Year Plan ?		
	(1)	3.00%	(2)	4.20%	(3)	7.50%	(4)	8.20%
22.	रिझव	र्ह बँकेच्या परिपत्रकानु	सार 1	जानेवारी 2013 पासून	कोणती	धनादेश प्रणाली लागृ	्करण्या	त आली?
	(1)	सी.एस.टी. 2010	(2)	सी.टी.एस. 2011	(3)	सी.टी.एस. 2012	(4)	सी.टी.एस. 2010
	As p	oer Reserve Bank	circu	lar which cheque	syste	m is in effect fror	n 1 st J	anuary 2013 ?
	(1)	CST 2010	(2)	CTS 2011	(3)	CTS 2012	(4)	CTS 2010
23.	•	ग्राम पंचायत (दुसरी । आहे ?	सुधारप	गा) विधेयक 2012 नु	सार एव	ना वर्षात किती ग्रामस	भा घेण्य	गाची तरतुद करण्यात
	(1)	चार	(2)	पाच	(3)	सहा	(4)	सात
				m Panchayat (Seco		mendment) Bill 2	012, h	ow many village
		O		, ,				

24.	1952	. च्या राष्ट्रीय वन नीतीन्	नुसार दे	शाच्या एकूण भूभा	गाच्य	। किर्त	ो टक्के भागावर वन अ	ासावे ?	
	(1)	20	(2)	25		(3)	33	(4)	40
	_	er Forest Policy o nder forests ?	f 1952	, out of total la	nd (of the	e country how mu	ch pe	rcent land must
	(1)	20	(2)	25		(3)	33	(4)	40
25.	मलाल	ग युसुफझाई हिला नोब	वेल नाम	ांकन मिळावे म्हणू	न को	णत्या	वेबसाईटवरून चळव०	उभार	ण्यात आली?
	(1)	नॉमीनेशन डॉट ऑर्ग		(2	2)	प्राईज	डॉट ऑर्ग		
	(3)	चेंज डॉट ऑर्ग		(4	1)	मुव्ह उ	डॉट ऑर्ग		
		ich website start safzai ?	ted a	movement to	ge ge	t noi	mination for No	bel P	rize to Malala
	(1)	Nomination.org	5	(2	2)	Prize	e.org		
	(3)	Change.org		(4	1)	Mov	e.org		
26.	(1)	टक पाईंटर आर्किटेक्च कृत्रिम मेंदू at is Semantic Poi Artificial Brain	(2) nter <i>A</i>	कृत्रिम डोके Architecture Ui	nifie	(3) d Ne	कृत्रिम हात		कृत्रिम पाय Artificial Leg
27.	97 (सत्याण्णवी) घटना दुर	हस्ती क	ोणत्या क्षेत्राशी संब	ांधित	आहे व)		
	(1)	आरोग्य	(2)	सहकार		(3)	शिक्षण	(4)	प्रदूषण
	Wha	at does Constitution	on An	nendment Bill	97 r	efer t	to?		
	(1)	Health	(2)	Co-operation	n	(3)	Education	(4)	Pollution
28.	पंतप्रध	धानांच्या हस्ते आधार य	योजनेच	आरंभ कोणत्या f	जल्ह्य	ामधून	करण्यात आला ?		
	(1)	अमरावती	(2)	ठाणे		(3)	नंदुरबार	(4)	चंद्रपूर
	In w	which district the	Prime	Minister inau	gura	ated t	he AADHAR sch	eme î	?
	(1)	Amravati	(2)	Thane		(3)	Nandurbar	(4)	Chandrapur
					_				

29.	महात	ना गांधी यांच्या जगाती	ल सर्वा	त उंच पुतळ	याबाबत ख	गलील 1	विधाने विचारात घ	या :		
	(A)	हा ब्रॉंझ पुतळा गांधी	मैदान,	पाटणा येथे	आहे.					
	(B)	हा ब्रॉंझ पुतळा गांधी	मैदान,	नवी दिल्ली	येथे आहे.					
	(C)	हा पुतळा 70 फूट उं	च आपि	ग 25 टन व	जनी आहे.					
	(D)	या पुतळ्याचे अनाव	रण 15	फेब्रुवारी, 2	013 रोजी	भारताच	त्या राष्ट्रपतीने केले	5.		
	(E)	या पुतळ्याचे अनाव	रण 15	फेब्रुवारी 20)13 रोजी वि	बहारच्य	या मुख्यमंत्र्यांनी के	ले.		
	वरील	पैकी कोणती विधाने व	बरोबर	आहेत ?						
	(1)	(A), (C) आणि (D))		(2)	(B),	(C) आणि (E)			
	(3)	(A), (C) आणि (E					(C) आणि (D)			
	Con	sider the followir	ng stat	ements a	bout wo	rld's t	tallest statue o	f Mahatr	na Gandhi	:
	(A)	It is a bronze st	atue a	at Gandhi	i Maidar	ı, Patr	na.			
	(B)	It is a bronze st	atue a	ıt Gandhi	Maidan	, New	v Delhi.			
	(C)	It is 70 feet high	n and	weighs 2	5 tonnes					
	(D)	The President o	f Indi	a unveile	d it on F	eb. 15	5, 2013.			
	(E)	The Chief Minis	ster of	Bihar un	veiled it	on F	eb, 15, 2013.			
	Whi	ch of the stateme	nts gi	ven abov	e are cor	rect ?				
	(1)	(A), (C) and (D)		(2)	(B),	(C) and (E)			
	(3)	(A), (C) and (E)			(4)	(B),	(C) and (D)			
30.	सन 2	 2011 च्या जनगणनेनुस	ार महार	तष्ट्रामध्ये मुल	 शेंचे प्रमाण	दर हज	ारी मुलांमागे किर्त	 ो आहे ?		
	(1)	773	(2)	883		(3)	972	(4)	975	
	As p	per the Census 20	11, w	hat is the	number	of gi	rls per 1000 bo	oys in Ma	aharashtra	?
	(1)	773	(2)	883		(3)	972	(4)	975	
31.	दोन व	संख्यांचा गुणाकार 30	आहे.	त्यांच्या वर्गा	ची बेरीज (61 आहे	, तर त्या दोन संख	य्रांची बेरीज	ा किती ?	
	(1)	13	(2)	11		(3)	91	(4)	31	
		e product of two I of these number		pers is 30	and sun	of th	neir squares is	61, then	what is the	sum
	(1)	13	(2)	11		(3)	91	(4)	31	
ch ror	या का	मासाठी जागा / SP	ACE I	EOR ROI	ICH W) D K				

32.	खाली	ल मांडणीतील अशी '	9' ची स	तंख्या सांगा की	जिच्या	नंतर 6	व तिच्यापूर्वी 3 आ	हे ?	
	5693	369396936439663	96354	139673965					
	(1)	5	(2)	8		(3)	6	(4)	7
		many '9's are thence ?	iere w	hich are pre	eceede	ed by	3 and succeede	ed by 6	in the following
	5693	369396936439663	96354	139673965					
	(1)	5	(2)	8		(3)	6	(4)	7
33.	11.9	8×11.98+11.98	$\times x + 0$	0.02×0.02					
	यामध	ये x ची किंमत किती	असावी	म्हणजे पूर्ण वर	र्ग संख्य	ा मिळे	ह ?		
	(1)	0.04	(2)	0.16		(3)	0.64	(4)	0.09
	11.9	$8 \times 11.98 + 11.98$	$\times x + 0$	0.02×0.02					
	In th	nis expression, wh	nich ni	umber shou	ld rep	lace x	so that we get	a comp	lete square ?
	(1)	0.04	(2)	0.16		(3)	0.64	(4)	0.09
34.		शहरामध्ये सर्व सहा अ गहेत. तर वेगवेगळ्या					दोन अंक 41, किंव	॥ 42 किंव	T 46 किंवा 62 किंवा
	(1)	8400	(2)	7200		(3)	9200	(4)	9400
	46 o	ertain city, all telep or 62 or 64. How erent ?							
	(1)	8400	(2)	7200		(3)	9200	(4)	9400
35.	खाली	दिलेल्या विद्यार्थ्यांच्या	इंचाती	ल उंचीच्या मुल	यातील ः	संख्यांच	ा मध्यक व एक च	तुर्थांश भा	ग काढा.
	51, 5	53, 52, 51, 54, 53,	50, 54	1, 55, 53, 54					
	(1)	मध्यक = 54, एक	वतुर्थांश	=51	(2)	मध्यव	n=51, एक चतुथ	ौंश = 53	
	(3)	मध्यक = 52.5 <i>,</i> एक	चतुर्था	ীয়া = 52	(4)	मध्यव	n=53, एक चतुथ	ौश = 51	
		ulate the median group of students		he first quar	tile fr	om th	e following val	ues of h	eights in inches
	51, 5	53, 52, 51, 54, 53,	50, 54	1, 55, 53, 54					
	(1)	Median = 54, Q	1 = 51		(2)	Med	ian = 51, $Q_1 = 5$	53	
	(3)	Median = 52.5,	$Q_1 = 5$	52	(4)	Med	ian = 53, $Q_1 = 5$	51	

30.	1/20	व वनमूळ काढा.						
	(1)	22	(2)	12	(3)	18	(4)	14
	Extr	act the cube root	of 17	28.				
	(1)	22	(2)	12	(3)	18	(4)	14
37.	4756	52 या संख्येतून कमीत	कमी व	क्रोणती संख्या वजा के	ली अस	ाता त्या संख्येस 13 ने	भाग ज	गतो ?
	(1)	-5	(2)	+8	(3)	5	(4)	-8
		nt is the smallest i tly divisible by 13	_	r which when sub	stract	ed from the numl	oer 47	562 will make it
	(1)	- 5	(2)	+8	(3)	5	(4)	-8
38.	भागाव	कार करा.						
	2695	$5 \div 55 = $						
	(1)	39	(2)	49	(3)	54	(4)	45
	Divi	de						
	2695	is by $55 =?$						
	(1)	39	(2)	49	(3)	54	(4)	45
39.	4 क्रम	नवार विषम संख्यांची	सरासरी	42 आहे. तर त्यातील	ठ सर्वात	। लहान व सर्वात मोठ	या संख्	नेतील फरक किती?
	(1)	5	(2)	6	(3)	4	(4)	7
		erage of four con llest and the large		ve odd numbers i them ?	s 42, t	hen what is the d	ifferei	nce between the
	(1)	5	(2)	6	(3)	4	(4)	7
40.	खाली	ल गुणाकार करा.						
	7621	×11=?						
	(1)	76821	(2)	73831	(3)	83831	(4)	76831
	Mul	tiply:						
	7621	×11=?						
	(1)	76821	(2)	73831	(3)	83831	(4)	76831

41.
$$\frac{\sqrt{256}}{\sqrt{13+\sqrt{9}}} = ?$$

- (1) 3
- (2) 5
- (3) 4
- (4) 6

$$\frac{\sqrt{256}}{\sqrt{13 + \sqrt{9}}} = ?$$

- (1) 3
- (2) 5
- (3) 4
- (4) 6
- **42.** एका रांगेत पृथा समोरून 7 व्या क्रमांकावर तर मागून 10 व्या क्रमांकावर उभी आहे तर त्या रांगेत एकूण किती लोक उभे आहेत?
 - (1) 17
- (2) 16
- (3) 18
- (4) 15

In a queue, Prutha is standing on the 7th place from the front and on the 10th place from the back. How many persons are there in a queue?

- (1) 17
- (2) 16
- (3) 18
- (4) 15

43. खालील अपूर्णांकांची बेरीज करा:

$$\frac{2}{7} + \frac{2}{3}$$

- (1) $\frac{4}{21}$
- (2) $\frac{21}{20}$
- (3) $\frac{4}{10}$
- (4) $\frac{20}{21}$

Add the following fractions:

$$\frac{2}{7} + \frac{2}{3}$$

- (1) $\frac{4}{21}$
- (2) $\frac{21}{20}$
- (3) $\frac{4}{10}$
- $(4) \frac{20}{21}$
- **44.** समजा 17-4=305 आणि 19-7=410 असेल तर 23-5 किती?
 - (1) 18
- (2) 545
- (3) 554
- (4) 455

If 17-4=305 and 19-7=410 then what is the value of 23-5=?

- (1) 18
- (2) 545
- (3) 554
- (4) 455

45. खालील तक्त्यात प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता अंक असेल?

1	?	3
9	729	27
81	243	6561

- (1) 2092
- (2) 2296
- (3) 2498
- (4) 2187

In the following table which number should be present in place of the question mail

1	?	3
9	729	27
81	243	6561

- (1) 2092
- (2) 2296
- (3) 2498
- (4) 2187

46. 23.1 चा वर्ग काढा.

- (1) 533.61
- (2) 529.01
- (3) 409.61
- (4) 5336.1

Find square of 23.1

- (1) 533.61
- (2) 529.01
- (3) 409.61
- (4) 5336.1

47. खालील राशीची किंमत किती?

 $0.65 \times 0.37 - 0.65 \times 0.15 + 0.65 \times 0.78$.

- (1) 6.5
- (2) 0.65
- (3) 0.065
- (4) 0.845

What is the value of the following expression?

 $0.65 \times 0.37 - 0.65 \times 0.15 + 0.65 \times 0.78$.

- (1) 6.5
- (2) 0.65
- (3) 0.065
- (4) 0.845

48. एका वर्गात 100 विद्यार्थी आहेत. त्यामध्ये 70 मुलांचे एका विषयातील सरासरी मार्कस् 75 आहेत. वर्गातील सर्व विद्यार्थ्यांचे सरासरी गुण 72, आहेत. तर मुलींचे सरासरी गुण किती?

- (1) 73
- (2) 65
- (3) 68
- (4) 74

In a class of 100 students average marks of 70 boys in a subject are 75. If average marks of the complete class are 72 then what are the average marks of the girls?

- (1) 73
- (2) 65
- (3) 68
- (4) 74

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

49.	एका	चौरस ठोकळ्यार्च	ो बाजू 5 सेम	ी आहे. त्या	ाच्या प्रत्येक बाजूल	ग वेगवेगळा रंग	दिलेला आहे.	जर त्या ठोक	∞याचे
	1 घन	सेमी चे समान १	गग केले तर	किती काट	कोनी लहान ठोक	ळे असतील त्यां	च्या एकाही ब	ाजूला रंग नसे	ਲ?
	(1)	25	(2)	98	(3)	27	(4)	100	
	is cu	abe having eac at into small o ured on any s	cubes of		-				
	(1)	25	(2)	98	(3)	27	(4)	100	
50.	0.24	× 0.24 + 0.46	8 × 0.26 + 0.5	0.26 × 0.2	26 = ?				
	(1)	0.5	(2)	0.05	(3)	0.025	(4)	0.25	
	0.24	× 0.24 + 0.48	$8 \times 0.26 + 0.5$	0.26 × 0.2	26 = ?				
	(1)	0.5	(2)	0.05	(3)	0.025	(4)	0.25	
51.	3 9 27 (1)	245	(2)	343	(3)	349	(4)	363	
	3 9 27	5 7 25 49 125 ?	ion mark	from the	given alternat	ives approp	riately :		
	(1)	245	(2)	343	(3)	349	(4)	363	
52.		ोल संख्यामालेतील 6, 15, 31, 56,		 गरे पुढील पर	इ कोणते ?		·		
	(1)	92	(2)	81	(3)	71	(4)	60	
		at will be the a	next cons	ecutive te	rm in the follo	owing series	?		

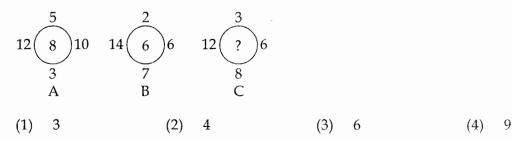
(3) 71

(1) 92

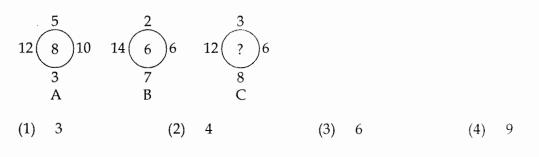
(2) 81

(4) 60

53. A, B, C या वर्तुळातील संख्या वर्तुळाबाहेरील संख्यांशी विशिष्ट पद्धतीने संबंधित आहेत. त्या संबंधानुसार, C वर्तुळाच्या प्रश्निचन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल?

The numbers inside the circles A, B, C bear some specific relationship with the outside ones. On the basis of this relationship, what number should replace the question mark in circle C?

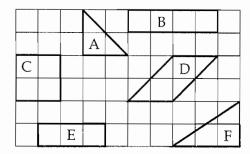
54. पहिल्या ओळीत अक्षर मालिका असून दुसऱ्या ओळीत अंकमालिका आहे. अंकमालिकेतील प्रत्येक अंक, अक्षर मालिकेतील एका अक्षराचा निर्देशक आहे. प्रत्येक मालिकेत काही पदे गळलेली आहेत. अंकमालिकेतील शेवटची चार पदे दिलेल्या पर्यायांमधून शोधा :

There is a letter series in the first row and a number series in the second row. Each number in the number series stands for a letter in the letter series. In each series some terms are missing. Find the last four terms in the number series, from the given alternatives:

55.						प्रत्येक तासाला 12.5 र त्याला संपूर्ण अंतर र		
	(1)	5 तास	(2)			5 तास 20 निनिटे	(4)	6 तास
	` /		` '		` '		` '	
	ever					le. He covers 12 w much time wil		
	(1)	5 hrs.	(2)	4 hrs. 20 min.	(3)	5 hrs. 20 min.	(4)	6 hrs.
56.	प्रश्न	चिन्हाच्या जागी अ	चूक पर्याय	निवडा.				
	80 :	120 : : ? : 224						
	(1)	168	(2)	160	(3)	180	(4)	100
			alternat	ive in place of th	e ques	stion mark.		
	80 :	120 : : ? : 224						
	(1)	168	(2)	160	(3)	180	(4)	100
	तर त (1) In a The	या वर्गात एकूण वि 500 class 30% stude percentage of	द्यार्थी किर्त (2) ents have the stud	? 150 e failed in mather ents who passed	(3) natics I in bo	ही विषयात अनुत्तीर्ण इ 1000 and 45% students th the subjects is any students are 1000	(4) have 40. I	700 failed in science. f the number of
58.		, हिरवा, लाल, पिव 11 असेल?	त्रळा या रंग	ाचे दिवे याच क्रमाने	एकापुढे	एक लावल्यास 67 व	या क्रमा	काचा दिवा कोणत्या
	(1)	नीळा	(2)	पिवळा	(3)	हिरवा	(4)	ਗਰ
	If Bl	ue, Green, Red be at Sr. No. 6	and Yel	low coloured bul	` '	fitted in this orde	` '	at coloured bulb
	(1)	Blue	(2)	Yellow	(3)	Green	(4)	Red
 59.				Yellow रम्हणजे ÷ आणि÷			(4)	Red
 59.			 हणजे×, ×				(4)	Red
 59.		+ म्हणजे -, -म्	 हणजे×, ×				(4)	Red 10
59.	जर 15 × (1) If +	+ म्हणजे -, -म्ह <3÷15+5-2= 30	हणजे × , × = ? (2) means ×	्म्हणजे ÷ आणि÷	म्हणजे न (3)	-, तर : 6		

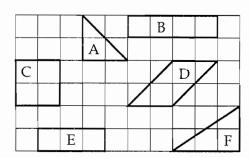
60.	दिलल	या सख्याः	श्रेणातील गर	ळलला	संख्या शोधा.				
	4, 8,	16,	_, 44, 64						
	(1)	22		(2)	28	(3)	32	(4)	34
	Find	the miss	sing num	ber ir	the given numbe	er serie	es:		
	4, 8,	16,	_, 44, 64						
	(1)	22		(2)	28	(3)	32	(4)	34
61.	खाली	लपैकी को	णते वेन चि	 त्र प्रोटॉ	न, इलेक्ट्रॉन आणि अण	 गू यातीव	ल संबंध दर्शविते ?		
	(1)	0	0	(2)	00	(3)		(4)	()) 0
	Whi	ch figure	e represei	nts the	e relation betweer	n Prot	on, Electron and	Atom	?
	(1)	0	0	(2)	00	(3)		(4)	0
62.					नीता पेक्षा मोठी परंतु र्ग तर सर्वात लहान कोण		ा लहान आहे. सुवर्णा,	हरि आ	णि सीता पेक्षा लहान
	(1)	गीता		(2)	मीता	(3)	सुवर्णा	(4)	हरी
	Geet			ita. N	Meeta is older tha d Sita. Sita is olde	n Sita	but younger tha	ın Ge	eta. Suvarna is
	(1)	Geeta	r both Th	(2)	Meeta	(3)	Suvarna	(4)	Hari
63.	प्रश्नाः	र्थक चिन्हा	च्या ठिकार्ण	योग्य	संख्या दिलेल्या पर्यायां	तून निव	त्रडा :		
	3	15	5						
	5	35	7						
	9	?	5						
	(1)	54		(2)	50	(3)	49	(4)	45
	Rep	lace the o	question	mark	from the given al	ternat	ives correctly :	` '	
	3	15	5						
	5	35	7						
	9	?	5						
	(1)	54		(2)	50	(3)	49	(4)	45

64. आलेखाचे निरीक्षण करून समान क्षेत्रफळ असलेल्या आकृत्यांचा गट निवडा.

- (1) B, C, D
- (2) B, D, F
- (3) C, D, F
- (4) E, D, B

Observe the graph and select a group of figures, having the same area.

- (1) B, C, D
- (2) B, D, F
- (3) C, D, F
- (4) E, D, B

65. योग्य पर्याय निवडून रिकामी जागा भरा.

- 1, 3, 9, 27, 81, ____, 729
- (1) 243
- (2) 108
- (3) 90
- (4) 641

Select the correct alternative to fill in the blank.

- 1, 3, 9, 27, 81, ____, 729
- (1) 243
- (2) 108
- (3) 90
- (4) 641

66. एक संख्या दुसरीपेक्षा 3 ने लहान आहे दुसरी संख्या तिसरीपेक्षा 5 ने लहान आहे तिसरी संख्या चौथीपेक्षा 13 ने लहान आहे. चारही संख्यांची बेरीज 96 येते तर-सर्वात मोठ्या व सर्वात लहान संख्येतील फरक किती असेल?

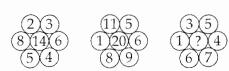
- (1) 19
- (2) 20
- (3) 21
- (4) 22

One number is smaller than the second number by 3, the second number is smaller than the third number by 5, the third number is smaller than the fourth number by 13. The total of all the four numbers is 96. Then what is the difference between the greatest and the smallest number?

- (1) 19
- (2) 20
- (3) 21
- (4) 22

ç

67. खालील आकृतीत प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल?

(1) 18

(2) 14

(3) 13

(4) 19

In the following figures find out the number in place of the question mark.

(11)(5) (1)(20)(6) (8)(9)

(1) 18

(2) 14

(3) 13

(4) 19

68. दिलेल्या विधानांच्या संचाच्या आधारे कोणता निष्कर्ष काढता येईल?

- (a) फक्त वयोगट 11 ते 12 दरम्यानचे, डाव्या हाताने काम करणारे, शाळेत शिकणारे, कृति कसोटीसाठी पात्र आहेत.
- (b) कृति कसोटीसाठी आवश्यक असणाऱ्या कौशल्याच्या सरावासाठी सर्व स्त्री उमेदवारांना मदत करण्यात आलेली आहे.
- (c) उमेदवारांपैकी काही पुरुष आहेत.
- (1) कृतिसाठी आवश्यक कौशल्याच्या सरावासाठी सर्व शिकणारांना मदतीची गरज आहे.
- (2) कृति कसोटीला बसलेले सर्व उमेदवार डाव्या हाताने काम करणारे आहेत.
- (3) कृति कौशल्याच्या सरावासाठी सर्व स्त्री उमेदवारांना मदतीची गरज आहे.
- (4) डाव्या हाताने काम करणाऱ्या सर्व शिकणाऱ्यांना कौशल्य सरावासाठी मदतीची गरज आहे.

Which of the conclusions can be drawn on the basis of given set of statements?

- (a) Only left-handed school learners between age group 11 to 12 are eligible for performance test.
- (b) All female candidates are assisted to practise skills required for performance test.
- (c) Some of the candidates are males.
- (1) All learners needed assistance for practicing skills required to perform.
- (2) All participants appearing for performance test are left-handed.
- (3) All female participants needed assistance for practicing performance skills.
- (4) All left handed learners needed assistance for practicing skills.

4 कि.	.मी अंतर कापले. वि	जय पशि					Ç,
(1)	10 कि.मी.	(2)	9 कि.मी.	(3)	8 कि.मी.	(4)	6 कि.मी.
and	then covers 4 km	. Vija	y moves 5 km we		*		
(1)	10 km	(2)	9 km	(3)	8 km	(4)	6 km
बसले	ग्ला आहे. रोहन हा न				• (**
(1)	अमन	(2)	रोहन	(3)	प्रकाश	(4)	मोहन
righ	t of Aman. Roha	an is s					
(1)	Aman	(2)	Rohan	(3)	Prakash	(4)	Mohan
महार	ाष्ट्र राज्याचे सरासरी वा	ार्षीक प	र्जन्यमान किती आहे ?				
(1)	140 से.मी.	(2)	135 से.मी.	(3)	155 से.मी.	(4)	130 से.मी.
Wha	at is the average	annua	al rainfall of Mah	arasht	ra ?		
	4 कि एक में (1) Aks and far a (1) वर्गात बसले (1) In the right sitting (1) महार (1)	4 कि.मी अंतर कापले. वि एकमेकांपासून किती दूर अ (1) 10 कि.मी. Akshay and Vijay sta and then covers 4 km far are they, from each (1) 10 km वर्गात एका संगेत पाच मुले बसलेला आहे. रोहन हा व बसलेले आहे? (1) अमन In the classroom, five right of Aman. Roha sitting at the centre? (1) Aman महाराष्ट्र राज्याचे सरासरी वा (1) 140 से.मी.	4 कि.मी अंतर कापले. विजय परि एकमेकांपासून किती दूर आहेत? (1) 10 कि.मी. (2) Akshay and Vijay start fro and then covers 4 km. Vijay far are they, from each oth (1) 10 km (2) वर्गात एका रांगेत पाच मुले बसले बसलेला आहे. रोहन हा नमनच्या बसलेले आहे? (1) अमन (2) In the classroom, five boys right of Aman. Rohan is s sitting at the centre? (1) Aman (2) महाराष्ट्र राज्याचे सरासरी वार्षीक प (1) 140 से.मी. (2)	4 कि.मी अंतर कापले. विजय पश्चिमेकडे 5 कि.मी. चा एकमेकांपासून किती दूर आहेत? (1) 10 कि.मी. (2) 9 कि.मी. Akshay and Vijay start from a fixed point. and then covers 4 km. Vijay moves 5 km we far are they, from each other? (1) 10 km (2) 9 km वर्गात एका रांगेत पाच मुले बसलेली आहेत. प्रकाश ह बसलेला आहे. रोहन हा नमनच्या उजव्याबाजूस परंतु व बसलेले आहे? (1) अमन (2) रोहन In the classroom, five boys are sitting in a roright of Aman. Rohan is sitting to the right sitting at the centre? (1) Aman (2) Rohan महाराष्ट्र राज्याचे सरासरी वार्षीक पर्जन्यमान किती आहे? (1) 140 से.मी. (2) 135 से.मी.	4 कि.मी अंतर कापले. विजय पश्चिमेकडे 5 कि.मी. चालला अ एकमेकांपासून किती दूर आहेत? (1) 10 कि.मी. (2) 9 कि.मी. (3) Akshay and Vijay start from a fixed point. Akshand then covers 4 km. Vijay moves 5 km west and far are they, from each other? (1) 10 km (2) 9 km (3) वर्गात एका रांगेत पाच मुले बसलेली आहेत. प्रकाश हा मोहन बसलेला आहे. रोहन हा नमनच्या उजव्याबाजूस परंतु अमनच्य बसलेले आहे? (1) अमन (2) रोहन (3) In the classroom, five boys are sitting in a row; Pright of Aman. Rohan is sitting to the right of Nasitting at the centre? (1) Aman (2) Rohan (3) महाराष्ट्र राज्याचे सरासरी वार्षीक पर्जन्यमान किती आहे? (1) 140 से.मी. (2) 135 से.मी. (3)	4 कि.मी अंतर कापले. विजय पश्चिमेकडे 5 कि.मी. चालला आणि उजवीकडे वळून उ एकमेकांपासून किती दूर आहेत? (1) 10 कि.मी. (2) 9 कि.मी. (3) 8 कि.मी. Akshay and Vijay start from a fixed point. Akshay moves 3 km l and then covers 4 km. Vijay moves 5 km west and turns right and v far are they, from each other? (1) 10 km (2) 9 km (3) 8 km वर्गात एका रांगेत पाच मुले बसलेली आहेत. प्रकाश हा मोहनच्या डाव्या बाजूस अ बसलेल आहे. रोहन हा नमनच्या उजव्याबाजूस परंतु अमनच्या डाव्याबाजूस बसलेल बसलेले आहे? (1) अमन (2) रोहन (3) प्रकाश In the classroom, five boys are sitting in a row; Prakash is to the left right of Aman. Rohan is sitting to the right of Naman, but to the sitting at the centre? (1) Aman (2) Rohan (3) Prakash महाराष्ट्र राज्याचे सरासरी वार्षीक पर्जन्यमान किती आहे? (1) 140 से.मी. (2) 135 से.मी. (3) 155 से.मी.	(1) 10 कि.मी. (2) 9 कि.मी. (3) 8 कि.मी. (4) Akshay and Vijay start from a fixed point. Akshay moves 3 km North and then covers 4 km. Vijay moves 5 km west and turns right and walks 3 far are they, from each other? (1) 10 km (2) 9 km (3) 8 km (4) वर्गात एका रांगेत पाच मुले बसलेली आहेत. प्रकाश हा मोहनच्या डाव्या बाजूस आणि अम्बसलेला आहे. रोहन हा नमनच्या उजव्याबाजूस परंतु अमनच्या डाव्याबाजूस बसलेला आहे. बसलेले आहे? (1) अमन (2) रोहन (3) प्रकाश (4) In the classroom, five boys are sitting in a row; Prakash is to the left of M right of Aman. Rohan is sitting to the right of Naman, but to the left of sitting at the centre? (1) Aman (2) Rohan (3) Prakash (4) महाराष्ट्र राज्याचे सरासरी वार्षीक पर्जन्यमान किती आहे? (1) 140 से.मी. (2) 135 से.मी. (3) 155 से.मी. (4)

72. जोड्या लावा :

 \mathbf{A}

В

- (a) संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान
- (i) अमरावती

- (b) गुगामाळ राष्ट्रीय उद्यान
- (ii) चंद्रपुर

(c) ताडोबा राष्ट्रीय उद्यान

(iii) मुंबई उपनगर

(d) पेंच राष्ट्रीय उद्यान

- (iv) नागपूर
- . ,
- (a) (b) (c) (d)
- $(1) \quad (i) \quad (iii) \quad (iv) \quad (ii)$
- (2) (iii) (i) (ii) (iv)
- (3) (iii) (ii) (iv) (i)
- (4) (iv) (iii) (ii) (i)

Match the following:

 \mathbf{A}

В

- (a) Sanjay Gandhi National Park
- (i) Amravati
- (b) Gugamal National Park
- (ii) Chandrapur
- (c) Tadoba National Park
- (iii) Mumbai Suburban

Nagpur

(iv)

- (d) Pench National Park
 - (a) (b) (c) (d)
- (1) (i) (iii) (iv) (ii)
- (2) (iii) (i) (ii) (iv)
- (3) (iii) (ii) (iv) (i)
- (4) (iv) (iii) (ii) (i)

73.	खालि	ल जोड	या जुळ	वा :										
		I - जि	नल्हा				II - खनिजे							
	(a)	चंद्रपू	र			(i)	बॉक्साईट, म	भीठ, मिनर	ल वॉ	टर				
	(b)	गडिं	वरोली			(ii)	लोहखनिज,	चुनखडी,	ग्रॅनाई	ट, बॉक्साईट				
	(c)	रत्नि	ारी			(iii)	लोहखनिज,	चुनखडी,	डोलो	माईट, ग्रॅनाईट				
	(d)	रायग	ड			(iv)	बॉक्साईट, ब्र	े होमाईट, च्	नखड	ती				
	, ,	(a)	(b)	(c)	(d)	. ,								
	(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)									
	(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)									
	(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)									
	(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)									
	Mat	ch the	follo	wing:										
		I - I	Distric	ets			II -	Minera	ls					
	(a)	Cha	ndrap	our		(i)	Bauxite, S	Salt, Mii	neral	water				
	(b)	Gad	chirol	i		(ii)	Iron ore, Limestone, Granite, Bauxite							
	(c)	Ratr	nagiri			(iii)	Iron ore,	Limesto	ne, I	Dolomite, G	Granite	<u>.</u>		
	(d)	Raig	gad			(iv)	Bauxite, (Cromite,	, Lin	nestone				
		(a)	(b)	(c)	(d)									
	(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)									
	(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)									
	(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)									
	(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)									
74.	2011	् जनगण	— गनेनुसार	र खाली	लपैकी	— कोणत्य	 ा जिल्ह्यात सर	र्जाधिक स्त्र	- गियांर्च	ो संख्या आढव	ठते ?			
	(1)	ठाणे			(2)	मुंबई	उपनगर		(3)	नाशिक	(4)	पुणे		
	Acc	ordin ulatio	g to 2	2011	ensus	s, wh	ich of the	followi	ng d	listricts ha	s the	highest female		
					(2)	Μ	mbai - Subi	ırbən	(3)	Nashik	(4)	Pune		
	(1)	Tha			(2)				(3)		(4)	1 une		
75.	मुंबई	जिल्हा	वगळत	ा खाली	लपैकी	कोणत्य	ा जिल्ह्यात सव	र्वात कमी	तालुवे	आहेत ?				
	(1)	नंदूरब	बार		(2)	धुळे		(3)	जळग	ा व	(4)	हिंगोली		
		irt fro kas ?	m Mu	ımbai	distr	ict, w	hich of the	follow	ing (districts has	s the	least number of		
	(1)		ndurb	ar	(2)	Dhu	ıle	(3)	Jalg	aon	(4)	Hingoli		

Af cording to climat rathwada is whic Af जीलपैकी कोणत्या ठिव मुंबई Summers, which	ch of th	Am	types		Aw the climate of	(4) of Vidarb (4)	As oha and Eastern As
rathwada is which Af short को कोणत्या ठिव मुंबई	ch of th (2) काणी उन्ह	Am	types	s ?			
गैलपैकी कोणत्या ठिव मुंबई	माणी उन्ह			(3)	Aw	(4)	As
मुंबई		ाळ्यात तापमान					
	(2)		न कक्षा	सर्वात :	जास्त असते ?		
Summers, which	\ /	सोलापुर		(3)	पुणे	(4)	नागपूर
	of the	following pl	laces ł	nas the	e highest rang	e of temp	peratures ?
Mumbai	(2)	Solapur		(3)	Pune	(4)	Nagpur
राष्ट्रात खालीलपैकी क	नेणत्या वि	उकाणी सर्वात [्]	जास्त प	 ावसाळी	दिवसांची नोंद ह	ोते ?	
अंबोली			(2)	महाब	ळेश्वर		
गगनबावडा			(4)	सावंत	ावाड <u>ी</u>		
ich of the follow	ing stat	tions record	the h	ighest	number of ra	iny days	?
Amboli			(2)	Mah	nabaleshawar		
Gaganbavda			(4)	Saw	antwadi		
ईच्या उत्तरेस खालीलपै	की कोण	ती खाडी आहे	?				
धरमपुर	(2)	वसई		(3)	बाणकोट	(4)	कर्ती
ich of the follow	ing cree	eks is to the	North	n of M	Iumbai ?		
Dharmpur	(2)	Vasai		(3)	Bankot	(4)	Karti
	Gaganbavda च्या उत्तरेस खालीलपै धरमपुर ich of the follow	Gaganbavda च्या उत्तरेस खालीलपैकी कोण धरमपुर (2) ich of the following cree	Gaganbavda च्या उत्तरेस खालीलपैकी कोणती खाडी आहे धरमपुर (2) वसई ich of the following creeks is to the	Gaganbavda (4) च्या उत्तरेस खालीलपैकी कोणती खाडी आहे? धरमपुर (2) वसई ich of the following creeks is to the Nortl	Gaganbavda (4) Saw ज्या उत्तरेस खालीलपैकी कोणती खाडी आहे ? धरमपुर (2) वसई (3) ich of the following creeks is to the North of M	Gaganbavda (4) Sawantwadi च्या उत्तरेस खालीलपैकी कोणती खाडी आहे ? धरमपुर (2) वसई (3) बाणकोट ich of the following creeks is to the North of Mumbai ?	Gaganbavda (4) Sawantwadi च्या उत्तरेस खालीलपैकी कोणती खाडी आहे ? धरमपुर (2) वसई (3) बाणकोट (4) ich of the following creeks is to the North of Mumbai ?

80. जोड्या लावा :

स्तंभ I

स्तंभ II

- (a) बल्लारपूर
- (i) चुनखडी
- (b) रत्नापूर
- (ii) कोळसा

(c) राजुरा

- (iii) लोहखनिज
- (d) अवारपूर
- (iv) सिमेंट कारखाना
- (a) (b) (c) (d)
- (1) (iii) (ii) (iv) (i)
- (2) (ii) (iii) (i) (iv)
- (3) (i) (iv) (iii) (ii)
- (4) (i) (ii) (iii) (iv)

Match the following:

Column I

Column II

- (a) Ballarpur
- (i) Limestone
- (b) Ratnapur
- (ii) Coal
- (c) Rajura
- (iii) Iron-ore
- (d) Awarpur
- (iv) Cement Industry
- () (1) (
- (a) (b) (c) (d)
- (1) (iii) (ii) (iv) (i)
- (2) (ii) (iii) (i) (iv)
- (3) (i) (iv) (iii) (ii)
- (4) (i) (ii) (iii) (iv)

81.	जोड्य	ा लावा	:				
		स्तंभ	I				स्तंभ II
		शहरे					नदीचा काठ
	(a)	जालन	T			(i)	गोदावरी
	(b)	गंगाखे	ड			(ii)	मोर्णा
	(c)	उस्मान	गाबाद			(iii)	कुंडलीका
	(d)	अकोर	ला			(iv)	भोगावती
		(a)	(b)	(c)	(d)		
	(1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)		
	(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)		
	(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)		
	(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)		
	Mate	ch the	follov	wing :			
		Colu	ımn I				Column II
		Citie	es				On bank of river
	(a)	Jalna	a			(i)	Godavari
	(b)	Gan	gakhe	ed		(ii)	Morna
	(c)	Osm	ianaba	ad		(iii)	Kundalika
	(d)	Ako	la			(iv)	Bhogavati
		(a)	(b)	(c)	(d)		
	(1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)		

(2) (ii) (iv) (i) (iii)

(4) (iii) (i) (iv) (ii)

(iii) (ii) (iv)

(3) (i)

82.	योग्य	जोड्या	लावा.										
		खनि	ज				जिल्हे						
	(a)	बॉक्स	ाईट			(i)	कोकण	Т					
	(b)	चुनख	डी			(ii)	भंडारा						
	(c)	क्रोमा	ईट			(iii)	कोल्हा	पुर					
	(d)	मीठ				(iv)	यवतग	-					
	, ,	(a)	(b)	(c)	(d)	()							
	(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)								
	(2)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)								
	(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)								
	(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)								
		, ,	pairs	` '	` /								
		Min	•				Dista	rict					
	(a)	Baux	kite			(i)	Koka	n					
	(b)	Lime	estone			(ii)	Bhan	dara					
	(c)	Chro	omite			(iii)	Kolh	apur					
	(d)	Salt				(iv)	Yeoti	-					
	` ,	(a)	(b)	(c)	(d)	` /							
	(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)								
	(2)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)								
	(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)								
	(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)								
83.	2010	- साली	— सह्याद्री	व्याघ्र !	प्रकल्प	खालील	 पैकी को	णत्याः	——— अभयार	 ण्यात जाहीर इ	 प्राला ?		
	(1)	राधान	_		(2)	कोयन			(3)	चांदोली	,	(4)	यापैकी एकही नाही
	` '			llowir	` '			doclar	` '	2010 as Sa	hvadri	. ,	•
	(1)				(2)			ucciai		Chandoli	ityauii	(4)	None of these
	(1)					Royl			(5)			(4)	
84.	चिख	लदरा हे	थंड हर	वेचे ठिव	काण अ	मरावती	जिल्ह्या	तील क	ोणत्या :	डोंगर रांगा भूष	वितात ?)	
	(1)	शंभू-	महादेव					(2)	सातम	ाळा - अंजिठा			
	(3)	गावित	रुगड					(4)	वरीलं	मैकी कोणतेही	नाही		
	Whi	ch hill	range	e boas	sts of	Chikh	aldara	hill s	tation	in Amrava	ati dist	rict ?	
	(1)		nbhu					(2)		ala Ajinth			
	(3)	Gav	ilgarh					(4)		e of the abo			
	. ,							. ,					

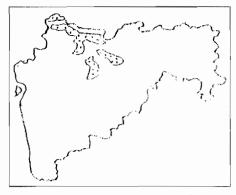
- 85. खालीलपैकी कोणत्या कारणाने महाराष्ट्रातील ताम्रपाषाणयुगीन संस्कृती इ.स. पूर्व 1200 च्या सुमारास लोप पावली ?
 - (1) **प्**र
- (2) दुष्काळ
- (3) भूकंप
- (4) भूमिस्खलन

What was responsible for extinguishing of Bronze Age Culture in around 1200 BC in Maharashtra?

- (1) Floods
- (2) Drought
- (3) Earthquake
- (4) Landslide
- 86. 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात लोक संख्येची दशवार्षिक सर्वात जास्त ऋणात्मक वाढ झाली?
 - (1) पुणे
- (2) मुंबई शहर
- (3) रत्नागिरी
- (4) सिंधुदुर्ग

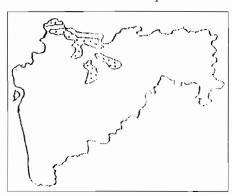
As per 2011 census in which of the following districts decadal growth of population was most negative?

- (1) Pune
- (2) Mumbai city
- (3) Ratnagiri
- (4) Sindhudurg
- 87. महाराष्ट्राच्या नकाशात टिंबा टिंबांनी दाखिवलेला प्रदेश _____ दाखिवतो.

- (1) मृदेची जास्त धूप करणारा प्रदेश
- (2) मृदेची मध्यम धूप करणारा प्रदेश
- (3) मृदेची कमी धूप करणारा प्रदेश
- (4) मृदेची अत्यत्य धूप करणारा प्रदेश

Dotted area in the map of Maharashtra shows ______.

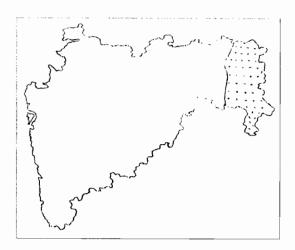

- (1) Region of heavy soil erosion
- (3) Region of less soil erosion
- (2) Region of moderate soil erosion
- (4) Region of very less soil erosion

	खाल	लिपैकी कोणता कि	1601 113X	ाकारका नाहा	:				
;	(1)	खांदेरी-उंदेरी			(2)	कुला	<u> ৰা</u>		
	(3)	कोर्लई			(4)	हिराव	नोट		
		ich of the follo	wing fort	s is not a S	Sea For	t ?			
	(1)	Khanderi - U	-		(2)	Kula	aba		
	(3)	Korlai			(4)	Hira	akot		
89.	खार्ल	ोलपैकी कोकणाती	ल सर्वात ल	ांब नदी कोण	ती ?				
•	(1)	उल्हास	(2)	सावित्री		(3)	वैतरणा	(4)	वाशिष्टी
	Whi	ich of the follo	wing rive	ers is the lo	ngest i	river i	n Kokan ?		
	(1)	Ulhas	(2)	Savitri		(3)	Vaitarna	(4)	Vashishti
90.	खार्ल	ोलपैकी कोंकणाती	ल नद्यांचा व	कोणता क्रम उ	इत्तरेकडून	दक्षिणे	कडे बरोबर आहे	?	
à	(1)	पाताळगंगा, भात	सा, तानसा,	वैतरणा					
•	(2)	वैतरणा, तानसा,	भातसा, पात	गळगंगा					
	(3)	तानसा, वैतरणा,	पाताळगंगा,	भातसा					
	(3) (4)	तानसा, वेतरणा, भातसा, पाताळगं	,						
	(4)	,	गा, वैतरणा,	तानसा	rivers f	rom N	Jorth to South	in Konk	an is correct ?
	(4)	भातसा, पाताळगं	गा, वैतरणा, wing seq	तानसा uences of 1		rom N	North to South	in Konk	an is correct ?
•	(4) Whi	भातसा, पाताळगं ich of the follo	गा, वैतरणा, wing seq Bhatsa, ी	तानसा uences of 1 Гansa, Vai	tarna	rom N	North to South	in Konk	an is correct ?
•	(4) Whi (1)	भातसा, पाताळग ich of the follo Patalganga,	गा, वैतरणा, wing seq Bhatsa, ी insa, Bha	तानसा uences of 1 Гansa, Vai tsa, Patalg	tarna ;anga	rom N	Jorth to South	in Konk	an is correct ?
,	(4) Whi (1) (2)	भातसा, पाताळगं ich of the follo Patalganga, Vaitarna, Ta	गा, बैतरणा, wing seq Bhatsa, ी insa, Bha irna, Pata	तानसा uences of 1 Fansa, Vai tsa, Patalg alganga, B	tarna janga hatsa	rom N	Jorth to South	in Konk	an is correct ?
91.	(4) Whi (1) (2) (3) (4)	भातसा, पाताळगं ich of the follo Patalganga, Vaitarna, Ta Tansa, Vaita	गा, वैतरणा, wing seq Bhatsa, T insa, Bha irna, Pata lganga, V	तानसा uences of 1 Fansa, Vai tsa, Patalg alganga, B Vaitarna, T	tarna anga hatsa Tansa				an is correct ?
91.	(4) Whi (1) (2) (3) (4)	भातसा, पाताळगं ich of the follo Patalganga, Vaitarna, Ta Tansa, Vaita Bhatsa, Pata	गा, वैतरणा, wing seq Bhatsa, T insa, Bha irna, Pata Iganga, V	तानसा uences of 1 Fansa, Vai tsa, Patalg alganga, B Vaitarna, T	tarna anga hatsa Tansa	ोय मोस		 णतात ?	
91.	(4) Whi (1) (2) (3) (4)	भातसा, पाताळगं ich of the follo Patalganga, Vaitarna, Ta Tansa, Vaita Bhatsa, Pata	गा, वैतरणा, wing seq Bhatsa, T insa, Bha irna, Pata Iganga, V की कोणत्या	तानसा uences of 1 Fansa, Vai tsa, Patalg alganga, B Vaitarna, T वनांना उष्ण झडी वने	tarna anga hatsa ansa कटीबंधी	ोय मोस उष्ण	मी वने असेही म्ह	 णतात ?	
91.	(4) Whi (1) (2) (3) (4) 甲醇((1) (3)	भातसा, पाताळगं ich of the follo Patalganga, Vaitarna, Ta Tansa, Vaita Bhatsa, Pata प्रष्ट्रातील खालीलपै उष्ण कटिबंधीय	गा, वैतरणा, wing seq Bhatsa, T insa, Bha irna, Pata lganga, V की कोणत्या शुष्क पानः सदाहरित	तानसा uences of 1 Fansa, Vai tsa, Patalg alganga, B Vaitarna, T वनांना उष्ण झडी वने वने	tarna ranga hatsa Tansa कटीबंध (2) (4)	ोय मोस उष्ण आर्द्र	मी वने असेही म्ह कटिबंधीय निमसः पानझडी वने	णतात ? दाहरित वने	
91.	(4) Whi (1) (2) (3) (4) 甲醇((1) (3)	भातसा, पाताळगं ich of the follo Patalganga, Vaitarna, Ta Tansa, Vaita Bhatsa, Pata प्रष्टातील खालीलपै उष्ण कटिबंधीय उष्ण कटिबंधीय	गा, वैतरणा, wing seq Bhatsa, T insa, Bha irna, Pata lganga, V की कोणत्या स्वाहरित wing fore	तानसा uences of 1 Fansa, Vai tsa, Patalg alganga, B Vaitarna, T वनांना उष्ण झडी वने वने	tarna ranga hatsa Tansa कटीबंध (2) (4)	ोय मोस उष्ण आर्द्र cra is c	मी वने असेही म्ह कटिबंधीय निमसः पानझडी वने	णतात ? दाहरित वने cal mons	soon forests ?

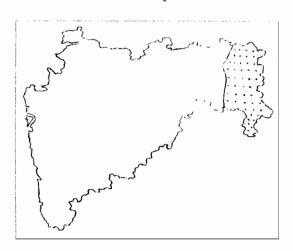
92.	'काळसूबाई' या महाराष्ट्रातील सर्वात उंच शिखराची उंची किती मीटर आहे?												
	(1)	1046 मी.	(2)	1064 मी.		(3)	1640 मी.		(4)	1460 मी.			
	Wha	nt is the height	of 'Kalsı	ubai' the higl	hest p	oeak i	in Maharas	htra ?					
	(1)	1046 m	(2)	1064 m		(3)	1640 m		(4)	1460 m			
93.	ग्रामी	———— ग महाराष्ट्रात स्त्रियां	च्या विवाह	 ामूळे होणारे स्थल	शंतर_		आहे.						
	(1)	कमी	(2)	जास्त		(3)	मध्यम	(4)	यापैक	ी एकही नाही			
	Fem	ale migration	due to m	narriage is _			in rural Ma	harasl	ntra.				
	(1)	low	(2)	high		(3)	medium	(4)	none	e of the above			
94.	खार्ल	 लिपैकी महाराष्ट्रात र	नर्वात जास्त	 1 क्षेत्रफळ असले	ला प्रश	गसकी	य विभाग कोण	ाता ?					
	(1)	पुणे	(2)	औरंगाबाद		(3)	नागपूर		(4)	नाशिक			
	Whi	ch of the follow	wing adr	ninistrative c	livisi	ons ir	n Maharash	tra has	s the l	argest area ?			
	(1)	Pune	(2)	Aurangaba	ıd	(3)	Nagpur		(4)	Nashik			
95.	मोडव	कसागर जलाशय ख	- ालीलपैकी	कोणत्या नदीवर	बांधल	ग आहे	?						
	(1)	तानसा	(2)	वैतरणा		(3)	भातसा		(4)	उल्हास			
	Mod	daksagar reserv	oir is bu	ilt on which	of the	e follo	owing river	s?					
	(1)	Tansa	(2)	Vaitarna		(3)	Bhatsa		(4)	Ulhas			
96.	2011	 । च्या जनगणनेनुसा	र महाराष्ट्रा	त ग्रामीण भागाच	्री लोक	त्र संख्य	ा किती टक्के	होती ?					
	(1)	50.76	(2)	66.70		(3)	54.77		(4)	67.78			
	As _j	per 2011 censu	s, what v	was the perce	entag	e of 1	rural popul	ation i	n Ma	harashtra ?			
	(1)	50.76	(2)	66.70		(3)	54.77		(4)	67.78			
97.	खार्ल	ोलपैकी कोणत्या जि	जल्ह्यात व्हे	नेडियम सापडते	?								
	(1)	नागपूर			(2)	सिंधु	दुर्ग						
	(3)	भंडारा व गोंदिया			(4)	साता	रा						
	, ,	vhich of the fol	lowing o	listricts Vana	diun	is fo	ound?						
	(1)	Nagpur			(2)		lhudurg						
	(3)	Bhandara an	d Gondi	a	(4)	Sata	ira						

98. महाराष्ट्राच्या नकाशात टिंबांनी दाखिवलेला प्रदेश ____ दाखिवतो.

- (1) जास्त पाऊसाचा जांभा मृदा विभाग
- (2) जास्त पाऊसाचा तपिकरी तांबड्या मृदेचा विभाग
- (3) मध्यम ते जास्त पाऊसाचा काळ्या मृदेचा प्रदेश
- (4) पर्जन्यछायेतील काळ्या मृदेचा प्रदेश

Dotted area in the map of Maharashtra shows _____

- (1) Region of heavy rains and laterite soils
- (2) Region of heavy rains and brown red soils
- (3) Region of moderate to heavy rains and black soils
- (4) Rainshadow region black soils

002	•						7.
99.	जोङ्	ग लावा	:				
		स्तंभ	I				स्तंभ II
		ठिका	ण				साखर कारखाना
	(a)	मधुक	रनगर			(i)	यशवंत को.ऑ.
	(b)	हिंजव	ाडी			(ii)	राजगड को.ऑ.
	(c)	चिंताग	नणीनग <u>ः</u>	τ		(iii)	भिमा को.ऑ.
	(d)	अनंत	नगर			(iv)	संत तुकाराम को.ऑ.
		(a)	(b)	(c)	(d)		
	(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)		
	(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)		
	(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)		
	(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)		
	Mat	ch the	follo	wing:	:		
		Colu	ımn I				Column II
		Plac	es				Sugar Industry
	(a)	Mad	lhuka	rnaga	r	(i)	Yashwant Co-op.
	(b)	Hinj	wadi			(ii)	Rajgad Co-op.
	(c)	Chir	ntama	ninag	gar	(iii)	Bhima Co-op.
	(d)	Ana	ntnag	gar		(iv)	Sant Tukaram Co-op.
		(a)	(b)	(c)	(d)		
	(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)		
	(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)		
	(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)		
	(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)		
100.	2001	च्या ज	नगणनेर्	नुसार म	हाराष्ट्रात	सर्वाधि	क अनुसूचीत जातीची लोकसंख्या खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात होती?
	(1)	नागपू	र		(2)	पुणे	(3) सोलापूर (4) नांदेड
		001 w ulatio		of the	follov	ving c	districts in Maharashtra had the highest scheduled caste

Solapur

(4)

Nanded

(3)

(2) Pune

(1) Nagpur

	निर्देश	ा : रिव	हामी जागा योग्य ं	पर्यायाने '	भरा (101 ते 110)	:			
	Dire	ction	: Fill in the bl	ank wit	h the appropr	iate opti	ion (101 to 110) :	:	
101.	माहित	ीचा अ	धिकार अधिनियम	2005 লা	राष्ट्रपतींची मंजूरी	मिळण्या	ची तारीख	·	
		(1)	6.12.2005	(2)	12.10.2005	(3)	15.6.2005	(4)	1.4.2005
	The	Right	to Information	Act, 20	005 received as	ssent of	the President on		·
		(1)	6.12.2005	(2)	12.10.2005	(3)	15.6.2005	(4)	1.4.2005
102.	माहित	ीचा अ	धिकार अधिनियम	2005 द्वा	t f	नरसित कर	एयात आला आहे.		
	(1)	माहित	गीचा अधिकार वटा	हुकूम 200	4				
	(2)	माहित	ीचे स्वातंत्र्य अधि	नेयम 2 00)2				
	(3)	द इंग्	डयन ऑफिशियल	सिक्रेटस्	ॲक्ट 1923				
	(4)	माहित	ी व तंत्रज्ञान अधि	नयम					
	The	Right	to Information	n Act 20	005 repeals				
	(1)	The	Right to Inform	nation (Ordinance 2004	Į			
	(2)	The	Freedom of In	formatic	on Act, 2002				
	(3)	The	Indian Official	Secrets	Act, 1923				
	(4)	The	Information ar	ıd Techi	nology Act.				
103.	माहित	ी अधि	कार अधिनियम 2()05 अन्वर <u>ं</u>	मे केंद्रीय आयोगाचे	 ो मुख्य मा	हिती आयुक्त		
	(1)	पुनर्नि	युक्तिस पात्र असत	त					
	(2)	राष्ट्रप	तींच्या इच्छेनुसार पु	नर्नियुक्ति	स पात्र असतात				
	(3)	पुनर्नि	युक्तिस पात्र नसता	त					
	(4)		ग्रान, लोकसभेतील रि स्मीने पुनर्नियुक्तिस			ी निर्देशित	केलेला कॅबिनेट मंत्री	असलेल	या समितीच्या
		•	ght to Information Commission			ief Infor	mation Commiss	sioner	of Central
	(1)	shall	l be eligible for	reappoi	intment				
	(2)	shall	l be eligible for	reappoi	intment if the I	President	t of India desires		
	(3)	shall	l not be eligible	for rea	ppointment				
	(4)				-		mended by a con ninated by Prime		

34

104.	कोणते	कोणते विधान राज्य मुख्य माहिती आयुक्तास पदावरून काढून टाकणे बाबत लागू होत नाही?						
	(2)	नैतिक अध:पतन होईल अशा अपराधाबद्दल दोषी ठरविण्यात आला असेल.						
	(3)	असेल.						
	(4)	जर त्याच्या विरुद्ध महाभियोग प्रक्रिया राज्याच्या कायदेमंडळाच्या कोणत्याही गृहाने पूर्ण केलेली असेल.						
		nich of the following statements is not correct regarding removal of the State Chief ormation Commissioner ?						
	(1)	If adjudged as insolvent.						
	(2)	If convicted of an offence involving moral turpitude.						
	(3) If engaged during his term of office in any paid employment.							
	(4)	(4) If impeachment proceedings have been completed against him by either House of State Legislative.						
105.	माहितं	माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 च्या तरतुदीप्रमाणे सर्व माहिती मिळण्याचा अधिकार असेल.						
	(1)	रहिवाशांना	(2)	नागरिकांना				
	(3)	व्यक्तिंना	(4)	फक्त (1) व (3)				
	Subject to provisions of Right to Information Act, 2005, all have the Right to Information.							
	(1)	Residents	(2)	Citizens				
	(3)	Persons	(4)	Only options (1) and (3)				
106.	माहिती अधिकार अधिनियम 2005 च्या कलम 18 उपकलम (3) नुसार कोणत्याही प्रकरणाची चौकशी करतेवेळी केंद्रीय माहिती आयुक्तास किंवा यथास्थिती राज्य माहिती आयुक्तास या न्यायालयाला जे अधिकार निहित असतात ते सर्व अधिकार प्राप्त असतात.							
	(1)	दिवाणी न्यायालय	(2)	सत्र न्यायालय				
	(3)	प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी	(4)	वरीलपैकी कोणतेच नाही				
	As per section 18 (3) of the Right to Information Act, 2005 the Central Information Commissioner or the State Information Commissioner, as the case may be, shall while inquiring into any matter have the same powers as are vested in a							
	(1)	Civil court	(2)	Sessions court				
	(3)	Judicial Magistrate first class	(4)	None of the above				

107.	केंद्रीय माहिती आयोगाच्या मुख्य आयुक्ताची नियुक्ती राष्ट्रपती खालील समिती सदस्यांच्या							
	शिफारशीनुसार करतात.							
	(1) पंतप्रधान आणि लोकसभा व राज्यसभेचे विरोधी पक्षनेते							
	(2)							
	` '							
	(4)							
	The Chief Commissioner of the Central Information Commission is appointed by the President on the recommendations of a committee consisting of							
	(1)							
		(2) The Prime Minister and Leader of Opposition of Loksabha						
	(3)	(3) The Prime Minister, Leader of Opposition in Loksabha and a Union Cabinet Minister nominated by the Prime Minister						
	(4) None of the above							
108.	स्वीडन देशाच्या माहिती अधिकार कायद्याचे नाव आहे.							
	(1)	फ्रिडम ऑफ प्रेस ॲक्ट, 1866						
	(2) राइट टू इन्फोरमेशन ॲक्ट, 1866							
	(3)							
	(4)							
	The	The name of Right to Information Act of Sweden is						
	(1) Freedom of Press Act, 1866							
	(2)							
	(3)	(3) The freedom of Government Information Law, 1966						
	(4) The Right to Information and Freedom of Press Act, 1866							
109.	माहिती अधिकार अधिनियम 2005 च्या कलम 8 नुसार अशी माहिती की जी उघड केल्याने भारताचे सार्वभौमत्व व							
		अखंडतेला बाधा येणार आहे ती माहिती उघड करण्यापासून सूट देण्यात आलेली आहे.						
	हे वा	क्य आहे. -						
	(1)	बरोबर	(2)	चूक				
	(3)	अंशत: बरोबर व अंशत: चूक	(4)	सांगता येणार नाही				
	whi	As per section 8 of the Right to Information Act, 2005, the information, disclosure of which is likely to prejudicially affect the sovereignty and integrity of India, is exempted from disclosure.						
	This statement is							
	(1)	correct	(2)	wrong				
	(3)	partly correct and partly wrong	(4)	can't say				

110.	माहिती अधिकार अधिनियम, 2005 च्या कलम 2 उपकलम (j/त्र) नुसार माहितीच्या अधिकारामध्ये या अधिकारांचा समावेश होतो.							
	(1)	 (1) कामाचे, दस्तावेजांचे, अभिलेखाचे निरिक्षण करणे (2) अभिलेखांच्या प्रती प्राप्त करणे (3) माहितीचे प्रमाणित नमुने घेणे 						
	` '							
	(3)							
	(4)							
	As per section 2 (j) of the Right to Information Act, 2005 the right to information includes the right to							
	(1)	· ·						
	(2)							
	(3)							
	(4)	All the above						
111.	ऑल इंडिया ट्रेड युनियन काँग्रेसचे (आयटक) पहिले अधिवेशन कोठे भरले होते?							
	(1)	मुंबई (2) नागपूर (3) पुणे (4) नाशिक						
	Where was the First Conference of All India Trade Union Congress held?							
	(1)	Mumbai (2) Nagpur (3) Pune (4) Nashik						
112.	भारतीय राष्ट्रीय सामाजिक परिषदेविषयी खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही?							
	(1)	न्या.म.गो. रानडे यांनी 1887 मध्ये सामाजिक परिषदेची स्थापना केली.						
	(2)	सामाजिक परिषदेचा हेतु संपूर्ण देशात सामाजिक सुधारणाविषयी परिणामकारक काम करणे हा होता.						
	(3)	तिचे पहिले अधिवेशन मुंबई येथे भरले.						
	, ,							
	(4)	1895 पर्यंत या परिषदेचे अधिवेशन, प्रत्येक वर्षी एकाच ठिकाणी व एकाच मंडपात, भारतीय राष्ट्रीय सभेबरोबर भरत होते.						
	About the Indian National Social Conference, which one of the following statements is not correct?							
	(1)	Justice M.G. Ranade founded the Social Conference in 1887.						
	(2)	The aim of the Social Conference was to work for social reforms effectively all over the country.						
	(3)	Its first session was held at Mumbai.						
	(4)	Till 1895, the sessions of this conference were held every year at the same venue and in the same pendal, along with the session of the Indian National Congress.						

113.	दि ॲग्रिकल्चरिस्टस् रिलीफ ॲक्ट (1879) मधील महत्वाच्या तरतुदी या होत्या :										
	(a)	शेतकऱ्यांची जमीन परक्या	ची होण्यास निर्बं	ध							
	(b)	'सिव्हिल प्रोसिजर कोड' व	त्रर काही प्रमाणा	त निर्बंध	ī						
	(c)	कर्ज (ऋण) फेडण्यास अ	समर्थ रयतेला प	कडून	नुरुंगात टाकता येणार नाही.						
	वरीलं	मैकी कोणते विधान/विधाने	बरोबर आहेत?		-						
	(1)	(a) फक्त		(2)	(a) आणि (b) फक्त						
	(3)	(a), (b) आणि (c)		(4)	(a) आणि (c) फक्त						
	The	main provisions of the	e Agriculturi	sts Re	lief Act (1879) was :						
	(a)	Restriction on aliena									
	(b)		_		ne civil procedure code and						
	(c)				nt to jail for failure in paying debts.						
		ch of the statements gi	iven above is								
	(1)	(a) only		(2)	(a) and (b) only						
	(3)	(a), (b) and (c)		(4)	(a) and (c) only						
114.	योग्य	जोड्या लावा :									
		यादी - I यादी - II									
	(a)	गोपाळबाबा वलंगकर	(i)	बहिष्ट	कृत हितकारिणी सभा						
	(b)	राजर्षि शाहू महाराज	(ii)	सन्मान	नबोधक निराश्रित समाज						
	(c)	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर	(iii)	वेदोक	त प्रकरण						
	(d)	किसन बनसोड	(iv)	अनार्य दोष परिहारक मंडळी							
		(a) (b) (c) (d)									
	(1)	(ii) (iii) (i) (iv)									
	(2)	(iv) (iii) (i) (ii)									
	(3)	(ii) (i) (iii) (iv)									
	(4)	(iv) (i) (iii) (ii)									
	Matc	th the following:		List	11						
	(a)	List - I Gopalbaba Valangka	ar (i)		- 11 shkrit Hitakarni Sabha						
	(b)	Rajashri Shahu Mah	, ,		nanbodhak Nirashrit Samaj						
	(c)	Dr. Babasaheb Ambe	, , , ,		Vedokta Episode						
	(d)	Kisan Bansode	(iv)		rya Dosh Pariharak Mandali						
	, ,	(a) (b) (c) (d)	` '								
	(1)	(ii) (iii) (i) (iv)									
	(2)	(iv) (iii) (i) (ii)									
	(3)	(ii) (i) (iii) (iv)									
	(4)	(iv) (i) (iii) (ii)									

115.	खाली	लपैकी कोणतो एक र	जोडी चूर	क्र आहे ?)						
	(1)	भारतीय राष्ट्रीय सं	भा		- 1885						
	(2)	हिंदू महासभा			- 1911						
	(3)	मुस्लीम लीग			- 1906						
	(4)	स्वतंत्र मजदूर पक्ष			- 1936						
	` ,	ch one of the fol	lowing	pairs	is incorre	ctly ma	atched ?				
	(1)	Indian Nationa	l Cong	gress	- 1885	·					
	(2)	Hindu Mahasa	bha		- 1911						
	(3)	Muslim League	ž		- 1906						
	(4)	Independent L	abour	Party	- 1936						
116.	 1925 मध्ये हिरडा विकण्याच्या मक्तेदारी विरुद्ध च्या शेतकऱ्यांनी सत्याग्रह केला. 										
	(1)	सातारा	(2)	भोर		(3)	कोल्हापूर	(4)	चिरनेर		
	The	farmers of a Sale.	` '	staged	a protest	` '	۵/	` '	he Monopoly o		
	(1)	Satara	(2)	Bhor		(3)	Kolhapur	(4)	Chirner		
117.	संयुक्त	। महाराष्ट्र सभा कोण	 ाच्या अ ^१	 ध्यक्षतेखा	ली स्थापन इ	माली ?					
	(1)	रामराव देशमुख			(2)	रामर	ाव आदिक				
	(3)	मुकुंदराव जयकर			(4)	शंकर	राव देव				
	Und	er whose presid	ency tł	ne sam	yukta Ma	harash	ntra sabha was	founded	1?		
	(1)	Ramrao Deshn	nukh		(2)	Ran	nrao Adik				
	(3)	Mukundrao Ja	ykar		(4)	Sha	nkarrao Dev				
118.	मुंबई	कायदेमंडळात, 193	— 7 मध्ये _.		यांनी	खोती रा	इ करण्याचे विधेय	क मांडले.			
	(1)	डॉ. पंजाबराव देशम्	रुख		(2)	विनो	बा भावे				
	(3)	वि.दा. सावरकर			(4)	डॉ. र	बी.आर. आंबेडकर				
	` '	937 p ncil.	laced t	he Bill	regarding	cance	llation of Khoti	in the M	Iumbai Judiciary		
	(1)	Dr. Panjabrao	Deshm	nukh	(2)	Vin	oba Bhave				
	(3)	V.D. Savarkar			(4)	Dr.	B.R. Ambedka	ır			

119.	19. खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळवलेली आहे?											
	(1)	निराश्रि	रत साह	यकारी	संस्था ((डिप्रेस्ड क्लासे	सि मिश	न)	- वि.रा. शिंदे			
	(2)	प्रार्थना	समाज						- स्वामी दयानंद	सरस्वती		
	(3)	मानवध	धर्म सः	भा					- भाऊ महाजन			
	(4)	श्रद्धानं	द छात्र	लय					- लाला हंसराज			
	Whic	ch one	of th	e follo	wing	pairs is con	rrectly	matc	hed ?			
	(1)	The l	Depre	essed (Classe	s Mission			- V.R. Shind	e		
	(2)			Sama	,				- Swami Da	•	Saraswati	
	(3)								- Bhau Mah	•		
	(4)	Shra	dhana	and C	hhatr	alay			- Lala Hansı	raj		
120.	विनोब	ा भावे	यांचे ज	न्मगाव	कोणते	?						
	(1)	वाकृळ	ठ		(2)	वावोशी		(3)	गागोदे	(4)	गडब	
	Whic	ch is t	he bir	th pla	ce of	Vinoba Bha	ve?					
	(1)	Vakr	ul		(2)	Vavoshi		(3)	Gagode	(4)	Gadab	
 121.	जोड्य	ा लावा	:									
	(a)	कर्मवी	र भाङ	राव पा	टील		(i)	आनंद	(वन			
	(b) डॉ. पंजाबराव देशमुख					(ii)	अभिन	नव भारत				
	(c)	बाबा	आमटे	_			(iii)	शिवाजी शिक्षण संस्था				
	(d)	वि.दा.	सावर	कर			(iv)	रयत '	शिक्षण संस्था			
	` '	(a)	(b)	(c)	(d)		, ,					
	(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)							
	(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)							
	(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)							
	(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)							
		th the				Davil	(:)	Λ				
	(a)			ra Bh			(i) (ii)		ndvan inav Bharat			
	(b) Dr. Panjabrao Deshmukh					iukii	(iii)		aji Education	Society		
	(c) Baba Amte (d) V.D. Savarkar						(iv)		at Education S	•		
	(/	(a)	(b)	(c)	(d)		())				
	(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)							
	(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)							
	(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)							
	(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)							

122.	जोड्य	ा लावा	:											
	(a)	गो.ग.	आगरव	कर			(i)	महारा	ष्ट्र केस	ग री				
	(b)	डॉ. ब	त्री.आर.	आंबेड	कर		(ii)	दीनब	ધૂ					
	(c)	कृष्ण	राव भा	लेकर			(iii)	मूकन	यिक					
	(d)	डॉ. प	जाबराट	त्र देशमु	ख		(iv)	सुधार	.क					
		(a)	(b)	(c)	(d)			_						
	(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)									
	(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)									
	(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)									
	(4)	4) (iv) (ii) (i) (iii)												
		Match the following:												
	(a)	a) G.G. Agarkar					(i)	Mah	Maharashtra Kesari					
	(b)	Dr. B.R.Ambedkar				(ii)	Din	bandh	ıu					
	(c)	Krishnarao Bhalekar				(iii)	Mul	kanay	aka					
	(d)	Dr.	Panjal	brao I	Deshmi	ıkh	(iv)	Sud	harak					
		(a)	(b)	(c)	(d)									
	(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)									
	(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)									
	(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)									
	(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)									
123.	द्रोंगर	— कपारित		 7 सरक	ार बनवन	पणे व		न भागा	नील खे	क्यात महस्र	र जमा क		कोणी सुरूवात केली	
120.	होती				, , , , ,	3'	· XIIXII	\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	G	Sant Torge	, -()()(\II\\	311 11 13 13 13 13 13 13 13 13 13 13 13	
	(1)		ी नाईक	<u> </u>				(2)	राघोज	नी भांगरे				
	(3)	पत्तोज	नी नाईव	<u> </u>				(4)	भागोः	जी नाईक				
	` '	•			rallal a	ovort	nmant	` '			مالات	tina r	evenue from the	
					Satara '		micri	111 (11	e mins	and bega	ii conce	ung n	evenue nom me	
	(1)	0	aji Na					(2)	Rag	hoji Bhan	gre			
	(3)		oji Na					(4)	0	goji Naik	5			
124.	ब्रिटिः	श दक्षि	 ण भागा	त		महस्	्ल पद्ध	त वाप	——— रू लाग	ਲੇ.		-		
	(1)	जिमन	नदारी		(2)	रयतव	गरी		(3)	महालवारी		(4)	तालुकदारी	
	` '	Britis	h intr	oduce	` '			enue	` '	n in the I	Deccan	()	3	
	(1)		nindar				atwar		(3)	Mahalw		(4)	Talukdari	
			-											

125.		हे कामगार संघटना चळवळीचे	जनक हो	य.								
	(1)	ना.म. लोखंडे	(2)	महात्मा गांधी								
	(3)	नाना शंकर शेठ	(4)	दादाभाई नौरोजी								
		is the Father of Labour	Union N	Movement.								
	(1)	N.M. Lokhande	(2)	Mahatma Gandhi								
	(3)	Nana Shankarsheth	(4)	Dadabhai Naoroji								
126.	खार्ल		— यांची संवि	धान सभेच्या अध्यक्षपदी निवड झाली?								
	(1)	29 ऑगस्ट 1946	(2)	9 डिसेंबर 1946								
	(3)	11 डिसेंबर 1946	(4)	17 ऑक्टोंबर 1946								
		On which of the following days Dr. Rajendra Prasad was elected as the President of the Constituent Assembly ?										
	(1)	29 th Aug. 1946	(2)	9 th Dec. 1946								
	(3)	11 th Dec. 1946	(4)	17 th Oct. 1946								
127.	खार्ल	ोल विधानांचा विचार करा :										
	(a)	(a) कॅबिनेट हा मंत्रिमंडळाचा भाग आहे.										
	(b)	(b) कॅबिनेट मध्ये 15 ते 20 ज्येष्ठ सभासद असतात, त्यांचा हुद्दा कॅबिनेट मंत्र्यांचा असतो.										
	(c)											
	(d)	कॅबिनेट ही संविधान बाह्य संज्ञा आहे.										
	बरोब	गर असलेल्या विधानांच्या संचाची निवड क	रा :									
	(1)	केवल (b) बरोबर आहे	(2)	(a) आणि (b) बरोबर आहेत								
	(3)	(a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत	(4)	सर्व बरोबर आहेत								
	Con	nsider the following statements:	. ,									
	(a)	Cabinet is a part of the Counci	l of Mir	nisters.								
	(b)	Cabinet consists of top 15 - 20	membe	rs who are designated as Cabinet Ministers								
	(c)	Policy making is the function of	of the Ca	abinet.								
	(d)	Cabinet is an extra - constitution	onal ter	m.								
	Cho	pose the combination of correct st	tatemen	ts:								
	(1)	(b) alone is correct.	(2)	(a) and (b) are correct.								
	(3)	(a), (b) and (c) are correct.	(4)	All are correct.								

128.	मुख्य	मंत्र्याच्या कार्यकालासंबंधी र	बालीलपैकी कोण	ाती जोड	डी जुळत	ा नाही ?					
	(1)	राज्यपालांनी नियुक्ती केल	यापासून -	कार्यव	काल पा	च वर्षांसाठी निशि	चत असतो				
	(2)	राज्यपालांची मर्जी	-	तत्त्वत	: राज्या	पालांची मर्जी अरं	मेपर्यंत पदाव	र राहता येते			
	(3)	बहुमताचा विश्वास असे प	गर्यंत <i>-</i>	जोपर्य	त विधा	न सभेत अविश्वार	पाचा ठराव स	मित होत नाही तोपर्यं			
	(4)	पक्ष नेते पदी असेपर्यंत	-	पक्षने	ते पदाव	रून पदभ्रष्ट केले	नाही तोपर्यंत	आणि विधान सभेर			
				बहुमत	वाल्या	गटाचा पाठींबा रि	मेळेपर्यंत.				
		ch one of the followi ister?	ng pairs is r	not con	rectly	matched abo	out the te	nure of a Chie			
	(1)	Since appointment b	by the Gover	nor	-	Tenure is fix	ked for fiv	e years.			
	(2)	Pleasure of a Govern	nor		-	 In theory can hold office during the pleasure of the Governor. 					
	(3)	Till he enjoys the co	nfidence of r	najorit	y -		~	e vote of no e Legislativ			
	(4)	Until he holds the p	arty leadersł	uip	-	Until removed from party leadership and till getting the support of the majority group in Legislative Assembly.					
	भारतीय संविधानातील कोणत्या कलमानुसार घटक राज्यातील राज्यपालास क्षमादानाचा अधिकार दिला आहे?										
	(1)	163 (2)	153		(3)	161	(4)	158			
	Which article of the Indian Constitution gives right to grant pardons to the State Governor?										
	(1)	163 (2)	153		(3)	161	(4)	158			
130.	भारती	य राज्यघटनेच्या कोणत्या भ	गगात राज्याच्या	धोरणाचं	ो मार्गद	र्शक तत्वे समावि	ष्ट केलेली उ	आहेत ?			
	(1)	भाग - III (2)	भाग - IV		(3)	भाग - V	(4)	भाग - VI			
	Whi Polic	ch part of the Indiancy ?	n Constitutio	on cor	ntains	the Directiv	e Princip	les of the State			
	(1)	Part - III (2)	Part - IV		(3)	Part - V	(4)	Part - VI			
					(0)		(+)				
131.		न्या राज्यघटनेनुसार, भारत i					(+)				
131.						चा संघ	(+)				
131.	आपल	न्या राज्यघटनेनुसार, भारत		आहे.	राज्यां		(1)				
131.	आपल (1) (3)	न्या राज्यघटनेनुसार, भारत हे संघराज्य	-	आहे. (2) (4)	राज्यां	चा संघ	(1)				
131.	आपल (1) (3)	न्या राज्यघटनेनुसार, भारत ह संघराज्य अर्ध संघराज्यात्मक	-	आहे. (2) (4)	राज्यां एकात Unic	चा संघ	(1)				

132.	. मुख्यमंत्री पद धारण करताना जर ती व्यक्ती विधानमंडळाचा सदस्य नसेल तर किती कालावधीत तिने विधानमंडळ सदस्य बनने बंधनकारक आहे?											
	(1)	एक महिना (2) एक वर्ष		(3)	सहा महिने	(4)	तीन महिने				
		in which period is i legislature if he/she					ecome a	member of the				
	(1)	One month (2) One yea	r 	(3)	Six months	(4)	Three months				
133.	खाली	ष्ठ विधानांचा विचार करा	:									
	(a)	राज्यघटनेत मूलभूत कर्तर	त्र्यांचा समावेश	42 व्या घ	टना दुर	स्तीने करण्यात अ	ाला.					
	(b)	मूलभूत कर्तव्ये दहा आहे	त.									
	(c)	मूलभूत कर्तव्यांचा समावे	श राज्यघटनेती	ल विभाग	IV-A	मध्ये केला आहे, त	गे नवा विभ	गाग आहे.				
	(d)	मूलभूत कर्तव्ये कलम 5	1-A मध्ये नमुद	र आहेत.								
	बरोबर	असलेल्या विधानांची नि	वड करा :									
	(1)	केवळ (a) बरोबर आहे		(2)	(a) 3	nिण (b) बरोबर उ	गहेत					
	(3)	(a), (b) आणि (c) बरोब	ार आहेत	(4)	सर्व ब	ारोबर आहेत						
	Cons	ider the following s	tatements :	` ,								
	(a)	Fundamental Dutie	es were inclu	ided in	the co	nstitution by	the 42 nd	Amendment.				
	(b)	Fundamental Dutie	es are Ten in	numbe	r.							
	(c)	Fundamental Dutie			-		s a new	part.				
	(d)	Fundamental Dutie se the correct stater		oned in	Artic	e 51-A.						
	(1)	(a) alone is correct.		(2)	(a) a	nd (b) are cor	rect					
	(3)	(a), (b) and (c) are		(4)	. ,	re correct.						
 134.	खाली	 ऌपैकी कोणती जोडी बरोव	 बर नाही ?									
	(1)	मुख्यमंत्री	- र	ज्यपाल								
	(2)	राज्यपाल	- र	ाष्ट्रपती								
	(3)	निवडणुक आयुक्त	_ \	तप्रधान								
	(4)	पंतप्र <u>धा</u> न	- र	ाष्ट्रपती								
	` '	ch one of the follow			ectly n	natched ?						
	(1)	Chief Minister	- (Governo	r							
	(2)	Governor	- I	residen	t							
	(3)	Election Commission	oner - F	Prime M	inistei	•						
	(4)	Prime Minister	- I	Presiden	t							

135.	खालीलपैकी	कोणते	भारतीय	राज्यघटनेचे	वैशिष्ट्य	नाही ?
100.	×17.17.111	1.1 (11	11 / / / /	11 11 10 1 1	11 (1 0-1	1161.

- (1) लिखीत राज्यघटना
- (2) परिदृढ राज्यघटना
- (3) मोठी राज्यघटना
- (4) अंशत: ताठर व अंशत: लवचिक राज्यघटना

Which of the following is not a feature of the Indian Constitution?

- (1) Written Constitution
- (2) Rigid Constitution
- (3) Large Constitution
- (4) Partially Rigid and Partially Flexible Constitution

136. राज्यपालाच्या स्व-विवेकाधीन अधिकारांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान गैरलागू आहे?

- (1) जर राज्यविधान सभा 'तरंगते गृह' असेल तर मुख्यमंत्र्याची निवड करणे.
- (2) बंडखोरी किंवा पक्षातील फुटीमुळे सत्तारुढपक्ष जेंव्हा विधान सभेतील बहुमत गमावतो तेंव्हा मंत्रीमंडळ पदभ्रष्ट करणे.
- (3) कलम 356 नुसार राष्ट्रपतींना आणीबाणी लागू करण्याचा सल्ला देणे.
- (4) अर्थ विधेयक पुनर्विचारासाठी पाठविणे.

Which one of the following statements is inapplicable in the context of Discretionary Powers of the Governor?

- (1) Can select the Chief Minister in case the state Legislative Assembly is a 'Hung-House'.
- (2) Can dismiss the ministry when party in power loses majority in the Legislative Assembly due to a revolt or a split in the party.
- (3) Can advise the President for promulgation of Emergency under article 356.
- (4) Can return the money bill for reconsideration.

137. कार्यकारी मंडळापासून न्यायमंडळाचे स्वातंत्र्य, हे राज्याच्या धोरणाचे मार्गदर्शक तत्व भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमात स्पष्ट केलेले आहे ?

- (1) **कलम 44**
- (2) कलम 40
- (3) कलम 50
- (4) कलम 36

Which Article of the Indian Constitution stipulates the principle of the separation of Judiciary from the Executive ?

- (1) Article 44
- (2) Article 40
- (3) Article 50
- (4) Article 36

138.	. भारतीय राज्यघटनेतील कलम 44 हे कशाशी संबंधित आहे?											
	(1)	पंचायत राज संस्था										
	(2)	पदव्यांची समाप्ती										
	(3)	अल्पसंख्यांकांच्या हि	ताचे रध	त्रण								
	(4)	नागरिकांसाठी समान	नागरी	कायदा								
	With what is Article 44 of the Indian Constitution related?											
	(1) Organisation of Village Panchayat											
	(2) Abolition of Titles											
	(3) Protection of Interest of Minorities											
	(4) Uniform Civil code for the citizens											
139.	पुढीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळते ?											
	(1) व्यक्तिस्वातंत्र्याचा हक्क - कलम 29 ते 30											
	(2) सांस्कृतिक व शैक्षणिक हक्क - कलम 19 ते 22											
	(3) धार्मिक स्वातंत्र्याचा हक्क - कलम 25 ते 28											
	(4)	घटनात्मक उपाय यो	जनेचा ः	हक्क - कर	ठम 23 ते	1 24						
	` '	ch one of the follo	wing	pairs is co	rrectlv	matc	hed ?					
	(1)	Right to Freedor		1	•		9 to 30					
	(2)	Cultural and Ed		onal Rights	- Art	icles	19 to 22					
	(3)	Right to Freedor	n of F	Religion	- Art	icles	25 to 28					
	(4)	Right to Constit	utiona	al Remedies	s - Art	icles	23 to 24					
140.	—- भारती	य राज्यघटनेत मुळत:	सात म्		र होते.	पंरतु	सध्या		आहेत.			
	(1)	तीन	(2)	चार		(3)	पाच		(4)	सहा		
	Ther	e were seven Fun	dame	ntal Rights	origin	ally iı	n the Indi	an Cons	titutio	n but now	there	
	(1)	Three	(2)	Four		(3)	Five		(4)	Six		

ोड्या जुळवा :

	कायदा						वर्ष						
	(a)	मोर्ले '	मिंटो सु	धारणा			(i)	1919)				
	(b)	माँटेग्र्	यु चेम्स	फोर्ड सु	धारणा		(ii)	1947	7				
	(c)	भारती	- य प्रशा	सन का	यदा		(iii)	1909)				
	(d)	भारती	य स्वात	तंत्र्याचा	कायदा		(iv)	1935	5				
	` '	(a)	(b)	(c)	(d)		,						
	(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)								
	(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)								
	(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)								
	(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)								
	Matc	h the	follo	wing									
	Act							7	Year				
	(a)	* *						(i)	1919)			
	(b) Montague Chemsford Ref					Reform	ms	(ii)	1947	,			
	(c)	Gov	ernme	ent of	India	n Act		(iii)	1909)			
	(d)	The	India	n Inde	epend	ence A	ct	(iv)	1935	;			
		(a)	(b)	(c)	(d)								
	(1)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)								
	(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)								
	(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)								
	(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)								
142.	राज्य	विधान	—— सभेचे उ	अधिवेश	- ान वर्षात	 तून किती	वेळा	बोलाव	णे आव	श्यक असते :			
	(1)	चार ह			(2)	् पाच वे			(3)	दोन वेळा	(4	4)	तीन वेळा
	, ,	sessic	n of t	he Sta	te Ass	sembly	is to	be su	ımmor	ned at least			times in a year.
	(1)		r Time		(2)	Five T			(3)	Two Time		4)	Three Times
143.	—- भारती	य संवि	धानाच्य	ग कोण	त्या भाग	ात समान	न नाग	री काय	- द्याची त	रतूद आहे ?			
	(1)	मलभ	्त हक्क	<u> </u>				(2)	मलभ	त कर्तव्ये			
	` ,	• • •	्र शिन तत					(4)		परिशिष्ट			
	(3)				Conc	hitation	2240	` ′			il Codo 2	,	
		-				utution	prov			mmon Civ			
	(1)		damei setivo		_			(2)		damental D Schedule	uties		
	(3)	Dire	ective	r rinci	pies			(4)	rırst	ocneaule			

144. भारतातील न्यायालयाच्या स्वातंत्र्याविषयीच्या खालील विधानांचा विचार करा :

- (a) न्यायालय कार्यकारिणी आणि विधीमंडळापासून विभक्त असते.
- (b) न्यायाधिशांची नियुक्ती भारताचे राष्ट्रपती करतात.
- (c) राज्यघटनेने न्यायाधिशांकरिता विशिष्ट आणि उच्च पात्रता निर्धारित केली आहे.
- (d) त्यांचा कार्यकाल दीर्घ असून त्यांना उच्च वेतन दिले जाते.

बरोबर विधानांच्या संचाची निवड करा:

- (1) केवळ (a) बरोबर आहे.
- (2) (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- (3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत.
- (4) सर्व बरोबर आहेत.

Consider the following statements about the independence of Judiciary in India:

- (a) Separated from the Executive and Legislature.
- (b) Judges are appointed by the President of India.
- (c) Constitution has prescribed specific and high qualifications for judges.
- (d) Their tenure is long and are paid high salaries.

Choose the right combination of correct statements:

- (1) (a) alone is correct.
- (2) (a) and (b) are correct.
- (3) (a), (b) and (c) are correct.
- (4) All are correct.

145. राज्यपालाशी संबंधित असलेला खालीलपैकी अयोग्य पर्याय निवडा.

- (1) राज्यपाल हे राज्याचे पहिले नागरिक होय.
- (2) राज्यपालाच्या अभिभाषणाने विधानसभेच्या अधिवेशनाची सुरूवात होते.
- (3) राज्यपाल मंत्री परिषदेचे प्रमुख असतात.
- (4) राज्यपाल राज्याचे कार्यकारी प्रमुख असतात.

Select incorrect statement of the following, related to the Governor :

- (1) The Governor is the first citizen of the state.
- (2) Vidhan Sabha Session begins with the address by the Governor.
- (3) The Governor is the head of the Council of Ministers.
- (4) The Governor is the executive head of the state.

146.	. कोणत्या राज्यात राज्य विधीमंडळाचे द्विगृही सभागृह नाही ?												
	(1)	आसा	म		(2)	बिहार		(3)	कर्नाटक	(4)	महाराष्ट्र		
	Whi	ch sta	te doe	s not	have	two hous	es o	f legislatu	re?				
	(1)	Assa	ım		(2)	Bihar		(3)	Karnataka	(4)	Maharashtra		
147.	धर्मनि	रपेक्ष वि	कंवा ध	र्मातीत :	राज्य ही	संकल्पना	कोण	त्या घटनादुरु	स्तीनुसार अंमलात	आणली गेत	त्री ?		
	(1)	1976	ची 42	2 वी घ	टनादुरुर	त्ती	((2) 1977	7 ची 43 वी घटन	गादुरुस्ती			
	(3)	1978	ची 44	1 वी घ	ग्टना द् र	स्ती	ो (4) 1980 ची 45 वी घटनादुरुस्ती						
	The		~				ate was implemented according to an amendmer h of the following?						
	(1)	42 nd	Ame	ndme	nt of	1976	of 1977						
	(3)	44 th	Amer	ndmer	nt of 1	1978	1	(4) 45 th	Amendment	of 1980			
148.	योग्य	जोड्या	लावा :										
		यादी	- I			या	ादी -	II					
	(a)	महाधि	गवक्ता		(i)	घटनात्मक	विव	कार्यकारी प्रम्	गु ख				
	(b) मुख्यमंत्री					राज्यातील	सर्वा	धिक प्रभावी	संस्था				
	(b) मुख्यमत्री (ii) (c) राज्यपाल (iii)					मंत्रीमंडळ	रूपी	कमानीतील	मध्यवर्ती दगड				
	•				(iv)	कायदेशीर							
	()	(a)	(b)	(c)	(d)	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,							
	(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)								
	(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)								
	(3)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)								
	(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)								
	Mato	ch the	follo	wing :									
			List	- I					List - 1	II			
	(a)	Adv	ocate	-Gene	ral	(i)) (Constituti	onal and Exec	cutive He	ad		
	(b)	The	Chief	Minis	ster	(ii	i) '	The most	powerful inst	itution in	the state		
	(c)	The	Gove	rnor		(ii	i) !	Key-stone	of the Cabine	et arch			
	(d)	Cou	ncil of	f Mini	sters	(iv	v) :	Legal Adv	visor				
		(a)	(b)	(c)	(d)								
	(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)								
	(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)								
	(3)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)								
	(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)								

149. खालील विधानांचा विचार करा. (A आणि R)

विधान (A): विधी विषयक संबंधाबाबत केंद्र सरकारचे स्थान घटक राज्यांपेक्षा श्रेष्ठ आहे.

कारण (R): सामायिक सूचीत किंवा राज्य सूचीत न सांगितलेल्या कोणत्याही बाबीसंबंधी कायदा करण्याचा संपूर्ण अधिकार संसदेला आहे.

पुढील पर्यायामधून तुमच्या उत्तराची निवड करा:

- (1) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत, परंतु (R) हे (A) चे बरोबर कारण नाही.
- (2) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य असून (R) हे (A) चे बरोबर कारण आहे.
- (3) (A) खोटे आहे, परंतु (R) सत्य आहे.
- (4) (A) सत्य आहे, परंतु (R) खोटे आहे.

Consider the following statements (A) and (R)

Assertion (A): Regarding the legislative matters position of the Central Government is superior to that of states.

Reason (R): The Parliament has exclusive powers to make a law with respect to any matter not enumerated in the Concurrent List or State List.

Select your answer from the following alternatives:

- (1) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation for (A).
- (2) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation for (A).
- (3) (A) is false, but (R) is true.
- (4) (A) is true, but (R) is false.
- 150. राज्यघटनेतील उद्देशपत्रिकेत (प्रस्तावनेत) 'लोकशाही', 'गणराज्य', 'धर्मनिरपेक्ष', 'सार्वभौम', 'समाजवादी' या संज्ञा आढळतात. त्या कोणत्या क्रमाने आढळतात?
 - (1) समाजवादी, सार्वभौम, गणराज्य, लोकशाही, धर्मनिरपेक्ष
 - (2) सार्वभौम, समाजवादी, धर्मनिरपेक्ष, लोकशाही, गणराज्य
 - (3) गणराज्य, लोकशाही, धर्मनिरपेक्ष, सार्वभौम, समाजवादी
 - (4) सार्वभौम, धर्मनिरपेक्ष, समाजवादी, लोकशाही, गणराज्य

Terms 'Democratic', 'Republic', 'Secular', 'Sovereign', 'Socialist' appear in the Preamble to the Constitution. In what sequence do they appear?

- (1) Socialist, Sovereign, Republic, Democratic, Secular
- (2) Sovereign, Socialist, Secular, Democratic, Republic
- (3) Republic, Democratic, Secular, Sovereign, Socialist
- (4) Sovereign, Secular, Socialist, Democratic, Republic

(1) फ्रेम रिले (2) पेट्रीनेट (3) पिकोनेट (4) पार्कनेट What is the basic unit of a Bluetooth system called ? (1) Frame relay (2) Petrinet (3) Piconet (4) Parknet 152. खालीलपैकी कोणती पद्धत बायोमेट्रीक सुरक्षा व ओळख अवलंबण्याकरिता आधुनिक व सुरक्षित आहे ? (1) हाताच्या तळव्याची ओळख/मान्यता (2) डोळ्याच्या दृष्टिपटलाची ओळख/मान्यता (3) मेंदूचे मानचित्रण (4) हाताच्या तळव्यांमधील शिरांची ओळख/मान्यता	
(1) Frame relay (2) Petrinet (3) Piconet (4) Parknet 152. खालीलपैकी कोणती पद्धत बायोमेट्रीक सुरक्षा व ओळख अवलंबण्याकरिता आधुनिक व सुरक्षित आहे? (1) हाताच्या तळव्याची ओळख/मान्यता (2) डोळ्याच्या दृष्टिपटलाची ओळख/मान्यता (3) मेंदूचे मानचित्रण (4) हाताच्या तळव्यांमधील शिरांची ओळख/मान्यता	
152. खालीलपैकी कोणती पद्धत बायोमेट्रीक सुरक्षा व ओळख अवलंबण्याकरिता आधुनिक व सुरक्षित आहे? (1) हाताच्या तळव्याची ओळख/मान्यता (2) डोळ्याच्या दृष्टिपटलाची ओळख/मान्यता (3) मेंदूचे मानचित्रण (4) हाताच्या तळव्यांमधील शिरांची ओळख/मान्यता	
(1) हाताच्या तळव्याची ओळख/मान्यता (2) डोळ्याच्या दृष्टिपटलाची ओळख/मान्यता (3) मेंदूचे मानचित्रण (4) हाताच्या तळव्यांमधील शिरांची ओळख/मान्यता	
(3) मेंदूचे मानचित्रण (4) हाताच्या तळव्यांमधील शिरांची ओळख/मान्यता	
Which of the following is the latest and secure way to implement biometric security identification with the help of computers?	and
(1) Palm Recognition (2) Retina Recognition	
(3) Brain Mapping (4) Veins Recognition of Palm	
153. अशांतता निर्माण होईल अशी माहीती पाठविणारा ई मेल कोणता गुन्हा म्हणून नोंद होतो ?	
(1) कलम 503 IPC (2) कलम 420 IPC	
(3) कलम 499 IPC (4) कलम 500 IPC	
The offence of sending threatening email is a crime under :	
(1) Section 503 IPC (2) Section 420 IPC	
(3) Section 499 IPC (4) Section 500 IPC	
154. TCP/IP च्या परिवहन स्तरामधील दोन प्रोटोकॉलपैकी एक आहे प्रसारण नियंत्रण (ट्रान्स्मीशन कंट्रोल) प्रोटोव तर दुसरा कोणता?	नॉल,
(1) युजर डेटाग्राम प्रोटोकॉल (2) इंटरनेट प्रोटोकॉल	
(3) हायपरटेक्स्ट ट्रान्स्फर प्रोटोकॉल (4) CSMA/CD प्रोटोकॉल	
Out of the two protocols in the transport layer of TCP/IP reference model, on Transmission Control Protocol. Which is the other?	e is
(1) User Datagram Protocol (2) Internet Protocol	
(3) Hypertext Transfer Protocol (4) CSMA/CD Protocol	

'डाट	। डिडलिंग' क	शा प्रकारचा	सायबर आ	घात आहे ?				
(1)	कच्चा माही	तिमध्ये बदर	ठ	(2)	माही	ती खराब		
(3)	संगणक बंद	पडणे		(4)	संगण	क सुरू होऊन बं	ंद पडणे.	
Wha	at type of c	yber attac	k is Data	Diddling	?			
(1)	Alteration	n of the ra	w data	(2)	Data	a corrupted		
(3)	Compute	r switch c	off	(4)	Con	nputer reset		
कोण	ता लोकप्रिय च	र्चागट म्हणू	न इन्टरनेटव	र उपलब्ध अ	ाहे ?			
(1)	नेटस्केप	(2) मायक्रो	सॉफ्ट	(3)	मोझीला	(4)	याहू ग्रुप
Whi	ch one is a	famous d	iscussion	group av	ailable	on internet ?	•	
(1)	Netscape	(2) Micro	osoft	(3)	Mozilla	(4)	Yahoo Group
यांचे सांखि	मानचित्रण व यकीय पृथ्यक	पृथ्यकरण रण व एकः	करते. हे स् ग्रीकरण कर	नाधन सर्वसा	धारण म	गाहिती समुहावरी	ल प्रक्रियांचे,	उदाहरणार्थ प्रश्न व
(1)	GPS			(2)	नॅव्ही	गेशन (परिवहन)		
(3)	रिमोट सेन्सी	ांग		(4)	GIS			
que	nts that hap ry and statis	open on ea stical analy	arth. Thi	s tool inte	grates	common dat	abase ope	erations, such as
(1)	GPS			(2)	Nav	rigation		
(3)	Remote s	ensing		(4)	GIS			
	आं आज्ञेसरशी ती	हे . हे मानव फीत पुन्हा	फ्र, उपकरण वाजवून दार	वापरकर्ता त बविते. इथे	यावर जे संगणक	वाजवितो, ते स	र्व स्मरणशक रचे काम कर	तीत साठवून ठेवते व रतो जो ध्वनी हवेच्या
	(3) What (1) (3) ships (1) Whit (1) tile rant (1) (3) ever quer offer (1) (3)	(3) संगणक बंद What type of c (1) Alteration (3) Compute कोणता लोकप्रिय च (1) नेटस्केप Which one is a (1) Netscape हे एक संगणकावर यांचे मानचित्रण व सांख्यिकीय पृथ्यक नकाशाद्वारे होणारे प (1) GPS (3) रिमोट सेन्सी is events that hap query and statis offered by map (1) GPS (3) Remote s	(3) संगणक बंद पडणे What type of cyber attace (1) Alteration of the ra (3) Computer switch of कोणता लोकप्रिय चर्चागट म्हणूर (1) नेटस्केप (2) Which one is a famous of (1) Netscape (2) हे एक संगणकावर आधारित सा यांचे मानचित्रण व पृथ्यकरण व सांख्यिकीय पृथ्यकरण व एकत्र नकाशाद्वारे होणारे फायदे स्पष्ट व (1) GPS (3) रिमोट सेन्सींग is a compute events that happen on ea query and statistical analy offered by maps. (1) GPS (3) Remote sensing	(3) संगणक बंद पडणे What type of cyber attack is Data (1) Alteration of the raw data (3) Computer switch off कोणता लोकप्रिय चर्चागट म्हणून इन्टरनेटव (1) नेटस्केप (2) मायक्री Which one is a famous discussion (1) Netscape (2) Micro हे एक संगणकावर आधारित साधन आहे जे यांचे मानचित्रण व पृथ्यकरण करते. हे र सांख्यिकीय पृथ्यकरण व एकत्रीकरण कर नकाशाद्वारे होणारे फायदे स्पष्ट करते. (1) GPS (3) रिमोट सेन्सींग is a computer based events that happen on earth. Thi query and statistical analysis with to offered by maps. (1) GPS (3) Remote sensing जे दळणवळण (संचार) मानक अनेक प्र	(3) संगणक बंद पडणे (4) What type of cyber attack is Data Diddling (1) Alteration of the raw data (2) (3) Computer switch off (4) कोणता लोकप्रिय चर्चागट म्हणून इन्टरनेटवर उपलब्ध अ (1) नेटस्केप (2) मायक्रोसॉफ्ट Which one is a famous discussion group av (1) Netscape (2) Microsoft हे एक संगणकावर आधारित साधन आहे जे, ज्या वस्तू यांचे मानचित्रण व पृथ्यकरण करते. हे साधन सर्वसा सांख्यिकीय पृथ्यकरण व एकत्रीकरण करते. हे एकत्री नकाशाद्वारे होणारे फायदे स्पष्ट करते. (1) GPS (2) (3) रिमोट सेन्सींग (4) ———————————————————————————————————	(3) संगणक बंद पडणे (4) संगण What type of cyber attack is Data Diddling? (1) Alteration of the raw data (2) Data (3) Computer switch off (4) Computer switch off (5) Hill response with the unique visual offered by maps. (1) GPS (2) मॅक्ही (3) रिमोट सेन्सींग (4) GIS (4) GPS (2) Nav (5) Remote sensing (4) GIS (5) Remote sensing (5) Remote sensing (6) Remote sensing (7) Remote sensing (7) Remote sensing (8) Remote sensing (8	(3) संगणक बंद पडणे (4) संगणक सुरू होऊन ब What type of cyber attack is Data Diddling? (1) Alteration of the raw data (2) Data corrupted (3) Computer switch off (4) Computer reset कोणता लोकप्रिय चर्चागट म्हणून इन्टरनेटवर उपलब्ध आहे? (1) नेटस्केप (2) मायक्रोसॉफ्ट (3) मोझीला Which one is a famous discussion group available on internet? (1) Netscape (2) Microsoft (3) Mozilla हे एक संगणकावर आधारित साधन आहे जे, ज्या वस्तू अस्तित्वात आहेत आणि यांचे मानचित्रण व पृथ्थकरण करते. हे साधन सर्वसाधारण माहिती समुहावरीत सांख्यिकीय पृथ्थकरण व एकत्रीकरण करते. हे एकत्रीकरण अनन्य दृश्यपद्धतीः नकाशाद्वारे होणारे फायदे स्पष्ट करते. (1) GPS (2) नॅव्हीगेशन (परिवहन) (3) रिमोट सेन्सींग (4) GIS ———————————————————————————————————	(3) संगणक बंद पडणे (4) संगणक सुरू होऊन बंद पडणे. What type of cyber attack is Data Diddling? (1) Alteration of the raw data (2) Data corrupted (3) Computer switch off (4) Computer reset कोणता लोकप्रिय चर्चागट म्हणून इन्टरनेटवर उपलब्ध आहे? (1) नेटस्केप (2) मायक्रोसॉफ्ट (3) मोझीला (4) Which one is a famous discussion group available on internet? (1) Netscape (2) Microsoft (3) Mozilla (4) हे एक संगणकावर आधारित साधन आहे जे, ज्या वस्तू अस्तित्वात आहेत आणि ज्या घटना यांचे मानचित्रण व पृथ्यकरण करते. हे साधन सर्वसाधारण माहिती समुहावरील प्रक्रियांचे, सांख्यिकीय पृथ्यकरण व एकत्रीकरण करते. हे एकत्रीकरण अनन्य दृश्यपद्धतीने आणि भौ नकाशाद्वारे होणारे फायदे स्पष्ट करते. (1) GPS (2) नॅव्हीगेशन (परिवहन) (3) रिमोट सेन्सींग (4) GIS is a computer based tool for mapping and analysing thing events that happen on earth. This tool integrates common database ope query and statistical analysis with the unique visualization and geographic offered by maps. (1) GPS (2) Navigation

159.	RTC	35 च दाधरूप काणत आहे?			
	(1)	Real Time Gross Settlement	(2)	Real	Time GO system
	(3)	Real Time GCO system	(4)	वरील	पैकी एक ही नाही
160. 161. 161. 162.	Wha	at does RTGS stand for ?			
	(1)	Real Time Gross Settlement	(2)	Real	Time GO system
	(3)	Real Time GCO system	(4)	Non	e of the above
160.	घटक				ध्ये असते. ही स्थिती त्या यंत्राशी संबंधीत परिवर्ती ही संकल्पना अनेक प्रारूपांमध्ये वापरलेली आहे.
	(1)	रिचेबिलीटी ॲनालिसीस (विश्लेषण)		(2)	सिमीत स्थिती यंत्र (फाइनाइट स्टेट मशीन)
	(3)	कार्य स्थिती खंड/भाग (टास्क स्टेट सेग	मेंट)	(4)	प्रोटोकॉल स्थिती यंत्र (प्रोटोकॉल स्टेट मशीन)
	the	-	•		at every instant. Its state consists of all counter. What is this concept used in
	(1)	Reachability analysis		(2)	Finite state machine
	(3)	Task state segment		(4)	Protocol state machine
161.	'लॉर्ज	ीक बॉम्ब'हा संगणक विषाणू कसा प्रोग्रॅम	आहे ?		
	(1)	स्वतंत्र	(2)	परावर	रं बी
	(3)	छोटा	(4)	चांगल	স
	Logi	ic bombs in computer viruses forr	n whic	h type	of programme ?
	(1)	Independent programme	(2)	Dep	endent programme
	(3)	Small function	(4)	Goo	d programme
162.	DV	D हे कशाचे उदाहरण आहे ?			
	(1)	आऊटपुट डिव्हाईस	(2)	ऑप्टी	कल डिस्क
	(3)	हार्ड डिस्क	(4)	सॉली	ड स्टेट स्टोरेज डिव्हाईस
	Wha	at is DVD an example of ?			
	(1)	Output device	(2)	Opti	cal disc
	(3)	Hard disk	(4)	Solic	l state storage device

163.	माहीतं	ो वाहून नेण्याचा दर व	_{क्रथा} म	ध्ये मोजतात ?					
	(1)	के जी एस	(2)	एम जी एस		(3)	बी पी एस	(4)	पी पी एस
	In w	hich form is the o	data t	ransfer rate	meas	ured ?	,		
	(1)	kgs	(2)	mgs		(3)	bps	(4)	pps
164.	उत्तर दे	ाणाली किंवा एक सॉ रेऊ शकतो, बाहेरील उ , अशी प्रणाली	पयोगक	त्यांचे संदेश घे		_			
	(1)	EPABX			(2)	टेलीटे	क्स्ट		
	(3)	बुलेटीन बोर्ड सिस्टीग	Ŧ		(4)	संगण	क्रीय कॉन्फरन्सींग		
	from	stem or a softwar user's computers e information sto	, acce	pts and stor	es me	essage	s from outside		
	(1)	EPABX			Telet	ext			
	(3) Bulletin Board System (4) Computer Conferencing								
165.	. एक संगणकाचे जाळे ज्यामध्ये समान स्त्रोत व गंतव्य असणारे सर्व पॅकेट्स समान मार्गक्रमण करतात, परंतु हे पॅकेट्स गंतव्याच्या ठिकाणी वेगवेगळ्या वेळेला पोहोचतात, जर संसाधनाचे वाटप ही प्रमुख मागणी असेल तर असे संगणकाचे जाळे खालील प्रकारात मोडते-								
(1) डेटाग्राम जाळे (2)							अल-सर्कीट जाळे		
	(3)	पॅकेट-स्वीच जाळे			(4)	सर्कोट	स्वीच जाळे		
	A network in which all packets belonging to the same source and destination travel to same path, but the packets may arrive at destination with different delays & resource allocation is on demand, is known as								
	(1)	Datagram netwo	ork		(2)	Virtu	al - circuit ne	twork	
	(3)	Packet switched	netw	vork	(4)	Circu	ıit switched n	etwork	

166.	-	विज्ञापन/जाहिरात कंपनीला आपले विक आहे :	उत्पादनाचे	खरेदी	ो-विक्री पणन करण्यासार्ठ	ो खा	लील वैशिष्टे असणे
	(a)	उत्स्फुर्त दृश्यमान/चित्रमय सारांश	(b)	ग	तिशील समय आधारित माध	ध्यम	
	(c)	सहजपणे ध्यान/लक्ष आकर्षुन घेणे	(d)	जे	चित्रीत करता येत नाही, ते	दार्खा	विणे
	(e)	शैली आणि मोहकता यावर जोर दे	णे (f)	जे	। अजुन बनलेले नाही, ते दार	खविणे	Ť
	वरील	वैशिष्टे साध्य करण्यासाठी खालील	पैकी कोणते	संगण	क तंत्रज्ञान कंपनीने अवलंब	वावे ?	
	(1)	ॲडवेअर	(2)	सं	गणक चित्रदर्शी (कॉम्प्युटर	ग्राफी	क्स)
	(3)	चलतचित्र (ॲनिमेशन)	(4)	दू	रध्वनीद्वारे खरेदी-विक्री पण	ान (टे	ली-मार्केटींग)
	An a	ndvertising company needs	to incorp	orate	e following features	for 1	marketing their
	(a)	Quick visual summary	(b)	D	ynamic, time-based r	nedi	um
	(c)	Easily grab attention	(d)	S	how what cannot be	phot	tographed
	(e)	Emphasize style and glame	our (f)	S	how what has not bee	en bı	ailt yet
	Wha	t kind of computer technolo	gy the cor	npan	ny should use ?		
	(1)	Add - ware	(2)	C	Computer Graphics		
	(3)	Animation	(4)	Т	ele - Marketing		
167.	'विन्ड	ो व्हिस्टा' हे कोणत्या प्रकारचे उदाह	रण आहे ?				
	(1)	उपयोगिता सॉफ्टवेअर	(2)	क	<u>जर्यप्रणाली</u>		
	(3)	हार्डवेअर	(4)	ए	क ही नाही		
	Wha	t is Window Vista an exam	ple of ?				
	(1)	Application software	(2)	C	perating system		
	(3)	Hardware	(4)	N	lone of the above		
168.	संगण	कांमधून माहिती देवाण व घेवाण क	रण्याच्या निय		गेस काय म्हणतात ?		
	(1)	प्रोग्रॅम (2) प्रोटो	कॉल	(3	3) प्रोसिजर	(4)	हायपरलिंक
	Wha	t are the rules for exchanging	ng data be	twee	n computers called ?		
	(1)	_	tocol		_	(4)	Hyperlink
-							

169.	VOI	P हे कोणत्या प्रकारात	मोडत	नाही ?					
	(1)	VOIP ॲडॉप्टर	(2)	ब्रॉडबॅन्ड		(3)	VOIP फोन	(4)	इन्ट्रानेट
	Wha	t a type VOIP is 1	not ?						
	(1)	VOIP Adopter	(2)	Broad Bar	nd	(3)	VOIP phone	(4)	Intranet
170.	कोणाः	प्त ''डिजिटल सिग्नेचर	सर्टीपि	ककेट'' देण्या <u>च</u>	वे अधि	कार सेव	भ्शन 24 च्या अंतर्गत	त दिले अ	गहेत ?
	(1)	कॉपीराईट अथोरीटी			(2)	सर्टीप	गईंग अथोरीटी		
	(3)	ट्रिब्युनल कोर्ट			(4)	यापैक	ी नाही		
	Who	has been granted	l a lic	ence to issu	e a di	gital s	signature certific	ate un	der Section 24 ?
	(1)	Copyright author	ority		(2)	Cert	ifying authority		
	(3)	Tribunal court			(4)	Non	e of the above		
171. कोणते एक प्रकारचे संगणक नेटवर्क आहे?(1) रिंग (2) रॉऊंड (3) आय पी									
	(1)	रिंग	(2)	रॉऊंड		(3)	आय पी	(4)	WHO
	Whic	ch one is a type o	f com	puter netwo	ork?				
	(1)	Ring	(2)	ROUND		(3)	IP	(4)	WHO
172.	-	ोय जीवाणू जे लोह उप जीवाणू खालीलपैकी क						गकातील	हार्ड-डिस्क प्रमाणे)
	(1)	ग्रीड संगणक			(2)	क्लाउ	ज्ड संगणक		
	(3)	क्वांटम संगणक			(4)	बायो	संगणक		
		magnetic bacteria ose in PC board		-					emselves similar
	(1)	Grid computer			(2)	Clou	ıd computer		
	(3)	Quantum comp	uter		(4)	Bio-	computer		

A

173.	बोगस	l websites किंवा सायबर फ्रॉड सारखे गुन्हे	भारती	य दंडविधान कायद्यातील कोणत्या कलमाखाली येतात?,
	(1)	कलम 503	(2)	कलम 420
	(3)	कलम 500	(4)	एकही नाही
		er which section of the IPC (Indier fraud are covered?	an Pe	nal Code) the offences like bogus websites,
	(1)	Section 503 IPC	(2)	Section 420 IPC
	(3)	Section 500 IPC	(4)	None
174.	क्षमते	पेक्षा जास्त मागणीची नोंद संगणकाच्या विवि	ध भाग	ंकडे येणे यास काय म्हणतात?
	(1)	हॅकिंग	(2)	बॉम्बिंग
	(3)	थेफ्टींग अथवा चोरणे	(4)	डिनायल ऑफ सर्व्हिस
	Wha	at is flooding computer resources v	vith n	nore requests than its capacity called ?
	(1)	Hacking	(2)	Bombing
	(3)	Thefting	(4)	Denial of service
175.	शृती-	-दृष्टी हे ॲप्लीकेशन कोणत्या गोष्टींना जोडतं	ते ?	
	(1)	टेक्स्ट टू स्पीच	(2)	टेक्स्ट टू ब्रेल
	(3)	(1) व (2) दोन्ही	(4)	वरीलपैकी कोणतेही नाही
	Wha	at does Shruti - Drishti application	comb	ine ?
	(1)	Text to speech	(2)	Text to Brail
	(3)	Both (1) and (2)	(4)	None of the above
176.	मानव	 ी हक्कांचा जागतिक जाहीरनामा केंव्हा स्वीक	- गरण्यात	आला ?
	(1)	10 डिसेंबर 1948	(2)	9 डिसेंबर 1949
	(3)	10 जानेवारी 1948	(4)	1 जानेवारी 1950
	Whe	en was the Universal Declaration o	of Hur	nan Rights adopted ?
	(1)	10 th December 1948	(2)	9 th December 1949
	(3)	10 th January 1948	(4)	1st January 1950

177.		बेक हिंसाचारापासून म ची नियुक्ती करते?	गहिलेचे '	संरक्षण अधिन	ायम 20	०५ च्या	कलम ८ नुसा	ार राज्य सरकार	प्रत्येक ि	जल्ह्याकरीता
	(1)	संरक्षण अधिकारी			(2)	पोली	स अधिकारी			
	(3)	वार्डन			(4)	पालव	न			
		per section 8 of to the State Gover						ic Violence A	Act, 200	05 whom
	(1)	Protection offic	er		(2)	Polic	ce officer			
	(3)	Warden			(4)	Gua	rdian			
178.	रिकाम	नी जागा भरा.								
		बक हिंसाचाराची व्याख केली आहे.	त्र्या कौटुं	बिक हिंसाचारा	पासून म	हिलांचे	संरक्षण अधि	नेयम 2005 च्या	कलम	
	(1)	3	(2)	5		(3)	7	(4)	9	
	Fill i	n the blank appi	opriat	ely.						
	•	ression "Domesti Iomen from Don					in section	0	of the F	rotection
	(1)	3	(2)	5		(3)	7	(4)	9	
 179.		चित जाती अनुसूचित 1 मध्ये नमूद केली अ		वरील अत्या	वारास प्र	——– ।तिबंध	कायदा, 1989	9 मध्ये गुन्ह्या-सं	बंधी शि	क्षा कोणत्या
	(1)	4	(2)	3		(3)	5	(4)	7	
		er which section i 1989 is a punish						ibes (Prevent	ion of A	Atrocities)
	(1)	4	(2)	3		(3)	5	(4)	7	
180.		य मानव अधिकार आ छे आयोग?	योग म्ह	णजे, मानव अ	धिकार व	कायदा,	1993 च्या क	ोणत्या कलमा अ	न्वये गरि	उत करण्यात
	(1)	2	(2)	3		(3)	4	(4)	5	
		National Human ion of the Huma	-			ans th	ne Commis	sion constitu	ted und	der which
	(1)	2	(2)	3		(3)	4	(4)	5	
			ACE			OPK				

181.	रिकाम	ी जागा योग्य पर्याया ने	भरा.					
		अधिकार संरक्षण काय अथवा वयाचे				लेली व्यक्ती तिने कार्या तो पर्यन्त राहू शकते.	लयात प	गद स्वीकारल्यापासून
	(1)	58	(2)	60	(3)	70	(4)	75
	Fill i	n the blank with	the ap	propriate option				
	hold		of 5 y	ears from the dat	e on v	ection of Human l vhich he enters up is earlier.		
	(1)	58	(2)	60	(3)	70	(4)	75
182.	-	• (च्या कलम 12 (1) च्य ाच्या कोणत्या कलमार		
	(1)	19	(2)	20	(3)	18	(4)	21
	_					from Domestic Viction of the said A		e Act, 2005, the
	(1)	19	(2)	20	(3)	18	(4)	21
183.		अधिकार कायद्याच्या ध कोणत्याही दिवाणी				ोने आयोगापुढे साक्ष देव णार नाही ?	तांना के	लेले वक्तव्य त्याच्या
	(1)	14	(2)	15	(3)	16	(4)	17
	pers		ving (evidence before t		n Rights Act, no s mmission shall be		
	(1)	14	(2)	15	(3)	16	(4)	17

184.	रिकाम	या जागा भरा.								
		हक्क संरक्षण कायद	•	•		_				
		ाहिने व जास्तीत जास्त	f	कारावा	प्त व क	मीत कम	गी रुपये 200 व	जास्तीत जास्त	रुपये	
	चा दं	इ द्यावा लगेल.								
	(1)	2 वर्षे, 400 रुपये			(2)	1 वर्षे,	. 500 रुपये			
	(3)	1 वर्षे, 1000 रुपये			(4)	2 वर्षे,	. 700 रुपये			
	Fill i	n the blanks :								
	secon	erson convicted und time and is countries that is continued that is continued to the contin	onvicte e than	ed shall be j	punisl	ned w	ith imprisor	nment for n	ot less than s	ix
	(1)	2 years, Rs. 400)		(2)	1 yea	ar, Rs. 500			
	(3)	1 year, Rs. 100	0		(4)	2 yea	ars, Rs. 700			
185.	हंडा प्र	प्रतिबंध कायदा 1961	अन्वये र	खालील पैकी व	कोणत <u>ी</u>	संज्ञा 'हं	ंडा' होत नाही :	·		
	(a)	लग्ना-निमित्त एक				_	•			
	(b)	लग्ना-निमित्त एका	•	•				। रवा		
	(c)	मुस्लीम वैयक्तिक व	• •	_					अथवा मेहर	
	` ,	(a) आणि (b)								
	(1) Whice	ch of the followi	(2)	फक्त (b) ot included		` '	फक्त (a)	(4) vrv Probibit	फक्त (c) ion Act 1961	?
	(a)	Any property g	•					•	1011 Fiet, 1701	•
	(b)	Any valuable s						_	age.	
	(c)	Dower or Mah	•		_	-	_	-	_	5
	(1)	(a) and (b)	(2)	(b) only		(3)	(a) only	(4)	(c) only	
186.	रिकाम	 ग्री जागा योग्य पर्याया	ने भरा.							
	फौजव	रारी संहिता कलम		नुसार अटव	त्पूर्व ज	ामीन हे	अनुसचित जात	ी व अनुसूचित	। जमाती (अत्यान	ग्रार
		 ध) कायदा, 1989 नु						3 "		
	(1)	439	(2)	438		(3)	437	(4)	436	
	Fill i	n the blank with	correc	et option.						
	The	provisions of sec	tion	Cr	. P. C	regard	ding anticipa	atory bail ar	e not applicat	ole
	com	elation to any ca mitted an offen cities) Act, 1989	ce Unc							
	(1)	439	(2)	438		(3)	437	(4)	436	

जिक नि:समर्थता व (3) कलम 2, 10 आणि कलम 1, 2 आणि 4 er which section ishment for (1) enther offences arising Sec. 2, 10 and 11 Sec. 1, 2 and 4 ो हक्क संरक्षण कायदा 15 ऑगस्ट 1993 en did the Protection 15th August 1993 15th October 1993 15th October 1993	of the of	e Protectiong religion at of untou	(2) (4) on of Cous distanchabil (2) (4) extended (2) (2) (4)	कलम कलम Civil R abilitie ity giv Sec. Sec. 28 स 28 रि Act, 19	3, 4 आणि 7 5, 9 आणि 12 Rights Act, 1955 es (2) enforcing en ? 3, 4 and 7 5, 9 and 12 आला ? पटेंबर 1993 इसेंबर 1993	orce ?	ne provisions of
er which section ishment for (1) enther offences arising Sec. 2, 10 and 1. Sec. 1, 2 and 4 कि. हक्क संरक्षण कायदा 15 ऑगस्ट 1993 कि. ऑक्टोबर 1993 कि. did the Protection 15th August 1994 15th October 1995	of the inforcing out of the following out of the following out of the followin	ng religio ut of untou	on of Cus disachabil (2) (4) स्मून अस्टि (2) (4) Rights	Civil R abilitie ity giv Sec. Sec. 28 स 28 वि Act, 19	Rights Act, 1955 es (2) enforcing en ? 3, 4 and 7 5, 9 and 12 आला ? पटेंबर 1993 इसेंबर 1993	orce ?	
ishment for (1) enther offences arising Sec. 2, 10 and 1. Sec. 1, 2 and 4 कि. हक्क संरक्षण कायदा 15 ऑगस्ट 1993 कि. did the Protection 15th August 199 15th October 199	nforcing out 1 T, 1993 ion of	ng religio ut of untou	us disachabil (2) (4) स्मून अस् (2) (4) Rights	abilitie ity giv Sec. Sec. स्तत्वात 28 स 28 वि Act, 19	es (2) enforcing en ? 3, 4 and 7 5, 9 and 12 आला ? पटेंबर 1993 डसेंबर 1993	orce ?	
Sec. 1, 2 and 4 ो हक्क संरक्षण कायदा 15 ऑगस्ट 1993 15 ऑक्टोबर 1993 en did the Protecti 15 th August 199 15 th October 19	1, 1993 ion of		(4) स्मृन अवि (2) (4) Rights	Sec. स्तत्वात 28 स 28 रि Act, 19	5, 9 and 12 आला ? गप्टेंबर 1993 इसेंबर 1993 993 come into f		
ो हक्क संरक्षण कायदा 15 ऑगस्ट 1993 15 ऑक्टोबर 1993 en did the Protecti 15 th August 199 15 th October 199	ion of 93		(2) (4) Rights (2)	स्तत्वात 28 स 28 रि Act, 19 28 th	आला ? ग्प्टेंबर 1993 इसेंबर 1993 993 come into f		
15 ऑगस्ट 1993 15 ऑक्टोबर 1993 en did the Protecti 15 th August 199 15 th October 199	ion of 93		(2) (4) Rights (2)	28 स 28 रि Act, 19 28 th	ाप्टेंबर 1993 इसेंबर 1993 993 come into f		
15 ऑक्टोबर 1993 en did the Protecti 15 th August 199 15 th October 199	ion of 93	Human F	(4) Rights . (2)	28 रि Act, 19 28 th	डसेंबर 1993 993 come into f		
en did the Protecti 15 th August 199 15 th October 199	ion of 93	Human F	Rights .	Act, 19 28 th	993 come into f		
15 th August 199 15 th October 199	93	Human I	(2)	28 th			
15 th October 19			` '		September 199	3	
	93		(4)	aoth		-	
			. ,	28***	December 1993	3	
3	(2)	4		(3)	5	(4)	6
				of Hu	iman Rights Ac	t, 1993 (an a member of
3	(2)	4		(3)	5	(4)	6
गयद्याच्या प्रकरण-II म	मध्ये नमृ	्द असलेले	अपराध व			•	
चार वर्षे	(2)	एक वर्ष		(3)	दोन वर्षे	(4)	पाच वर्षे
ocities) Act, 1989, f	for ho	w much p	eriod t	to the i	maximum can t	he speci	ial court remove
four years	(2)	one year		(3)	two years	(4)	five years
	rding to which so National Commis 3 चित जाती व अनुसूचि त्यद्याच्या प्रकरण-II म त जास्त किती काळा चार वर्षे per section 10 of cities) Act, 1989, the scheduled as	rding to which section National Commission b 3 (2) चित जाती व अनुसूचित जमात विद्याच्या प्रकरण-II मध्ये नम् त जास्त किती काळा करता विद्याच्या प्रकरण-II क्ये नम् त जास्त किती काळा करता विद्या है (2) per section 10 of the Scities) Act, 1989, for ho the scheduled area an	rding to which section of the Provational Commission be removed 3 (2) 4 चित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचा यद्याच्या प्रकरण-II मध्ये नमूद असलेले व जास्त किती काळा करता हद्दपार करता चार वर्षे (2) एक वर्ष per section 10 of the Scheduled cities) Act, 1989, for how much per the scheduled area any person leads	rding to which section of the Protection National Commission be removed : 3 (2) 4 चित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध यद्याच्या प्रकरण-II मध्ये नमूद असलेले अपराध व त जास्त किती काळा करता हद्द्पार करता येते? चार वर्षे (2) एक वर्ष per section 10 of the Scheduled Caste cities) Act, 1989, for how much period the scheduled area any person likely to	rding to which section of the Protection of Hullational Commission be removed: 3 (2) 4 (3) चित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) काय यद्याच्या प्रकरण-II मध्ये नमूद असलेले अपराध करण्याचे त जास्त किती काळा करता हद्द्पार करता येते? चार वर्षे (2) एक वर्ष (3) per section 10 of the Scheduled Castes and cities) Act, 1989, for how much period to the the scheduled area any person likely to com	rding to which section of the Protection of Human Rights Ac National Commission be removed: 3 (2) 4 (3) 5 चित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदा, 1989 च्या कलम् यद्याच्या प्रकरण-II मध्ये नमूद असलेले अपराध करण्याची शक्यता असलेल्य त जास्त किती काळा करता हद्द्पार करता येते? चार वर्षे (2) एक वर्ष (3) दोन वर्षे per section 10 of the Scheduled Castes and the Scheduled cities) Act, 1989, for how much period to the maximum can to the scheduled area any person likely to commit offence und	rding to which section of the Protection of Human Rights Act, 1993 of National Commission be removed: 3 (2) 4 (3) 5 (4) चित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदा, 1989 च्या कलम 10 नुसार यद्याच्या प्रकरण-II मध्ये नमूद असलेले अपराध करण्याची शक्यता असलेल्या व्यक्तीस त जास्त किती काळा करता हद्द्पार करता येते? चार वर्षे (2) एक वर्ष (3) दोन वर्षे (4) per section 10 of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes cities) Act, 1989, for how much period to the maximum can the specifies the scheduled area any person likely to commit offence under chap

191.	खाली	लपैकी कुठल्या राज्याम	ाध्ये रा	न्य मानवी हक	क आयो	ग प्रस्थ	पित करण्यात	आला आहे ?		
	(1)	अरुणाचल प्रदेश			(2)	त्रिपुरा				
	(3)	मेघालय			(4)	केरळ	•			
	Whi Com	ch of the follow mission ?	ing :	states in I	ndia I	nas co	onstituted	the State	Human Right	ts
	(1)	Arunachal Prad	esh		(2)	Trip	ura			
	(3)	Meghalaya			(4)	Kera	ıla			
192.		ातिबंध कायदा, 1961 कोणते कलम त्यास			हुंडा' या	संज्ञेच	ा संदर्भ घेऊन	भारतीय दंड	विधान संहितेत दुरुस	ती
	(1)	513 - अ	(2)	303 - অ		(3)	304 - অ	(4)	302 - क	
		ch section was inse Dowry' under the						erence to se	ction 2 - Meanin	g
	(1)	513 - A	(2)	303 - B		(3)	304 - B	(4)	302 - C	
193.		नक हिंसाचारापासून मां आहे ?	हलांचे	संरक्षण अधि	नेयम, 20)05 या	त अपीला बाब	मतची तस्तूद व	नोणत्या कलमा अन्व	_ ये
	(1)	27	(2)	28		(3)	29	(4)	30	
		e Protection of W n in which sectior				ioleno	ce Act, 2005	5 the provi	sion for appeal i	is
	(1)	27	(2)	28		(3)	29	(4)	30	
194.	रिकाम	ी जागा भरा.								
		अधिकार संरक्षण का गटनेच्या कलम					-	• • •		य
	(1)	336	(2)	338		(3)	335	(4)	337	
		n the blank.				. 40	00 1 37	1.6		
	Sche	er the Protection duled Castes and es and Scheduled	Sche	duled Trib	es mea	ins the	e National	Commission	on for Schedule	
	(1)	336	(2)	338		(3)	335	(4)	337	
		——————— ग्रामाठी जागा / SPA	CET	OR POUG						

		— गामानी जागा / ६	DACE	OD DOLLO	T TA76	NDI/					
	(1)	7 (1) (a)	(2)	7 (1) (b)		(3)	7 (1) (c)	(4)	7 (1) (d)		
	The punishment for insult or attempt to insult on the grounds of "untouchability" of a member of scheduled caste is given in which section of the Protection of Civil Rights Act, 1955?										
	(1)	, , , ,	. ,				7 (1) (क)				
	त्यास	त्यास नागरी हक्क संरक्षण कायदा 1955 अन्वये कोणत्या कलमानुसार शिक्षा होईल?									
197.	''अस्पृश्य'' तेच्या कारणा वरून अनुसूचित जातीच्या सदस्याचा जो अपमान करील किंवा करण्याचा प्रयत्न करील										
	(3)	10 years, Rs.	20000		(4)	1 ye	ar, Rs. 5000				
	(1)	5 years, Rs. 1	5000		(2)	2 ye	ars, Rs. 10000				
	As per the Dowry Prohibition Act, 1961, if any person gives or takes or abets the giving or taking of dowry, he shall be punishable with imprisonment for a term which shall not be less than years and with fine which shall not be less than rupees or the amount of dowry which-ever is more.										
	Fill in the blanks correctly.										
	(3)	10 वर्षे, रु. 2000	00		(4)	1 वर्ष	, を. 5000				
	(1)	5 वर्षे, रु. 15000)		(2)	2 वर्षे	, रु. 10000				
	हुंड्याच्या मूल्या इतको रक्कम, यापैको जी रक्कम जास्त असेल इतक्या रकमेची दंडाची शिक्षा करण्याची तरतृद आहे.										
	कमी वर्षे इतक्या मुदतीच्या कारावासाची आणि कमीत कमी रुपये अथवा अशा										
	हुंडा प्रतिबंध कायदा 1961, अन्वये हुंडा देणे अथवा घेणे, अथवा देण्या–घेण्यास प्रवृत्त करणाऱ्या व्यक्तिस कमीत-										
196.	योग्य पर्यायांनी रिकाम्या जागा भरा.										
	(1)	TYOIC OF THE U				_					
	(3) International Covenant on Economical, Social and Cultural Rights, 1966.(4) None of the above.										
	. ,	(2) International Covenant on Civil and Political Rights, 1966.									
	(1) Universal declaration of Human Rights, 1948.										
	First International attempt for codification of Human Rights was made through the										
	(4) वरीलपैकी कोणताही नाही										
	(3) आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतीक हक्कांचा अंतर्राष्ट्रीय करारनामा, 1966										
	(2) नागरिक व राजकीय हक्कांचा अंतर्राष्ट्रीय करारनामा, 1966										
	(1) मानवी हक्कांचा जागतिक जाहिरनामा, 1948										
195.	मानवी हक्कांच्या जाहीरनाम्याचा पहिला आंतर्राष्ट्रीय प्रयत्न याच्या माध्यमातून करण्यात आला :										
	_		_								

198.		मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम 1993 च्या कलम 36(2) प्रमाणे, कुठल्याही मानवी हक्काच्या उल्लंघनाबाबत मानवी हक्क उल्लंघित झाल्या दिवसापासून, चौकशी करण्याची आयोगाला किती काळ मर्यादा आहे?							
	(1)	सहा महिने	(2)	एक वर्ष	(3)	दोन वर्षे	(4)	पाच वर्षे	
	According to section 36(2) of the Protection of Human Rights Act 1993, what is the time limit for the Commission to enquire into any matter of violation of Human Rights, from the date on which the act constituting violation of human rights is alleged to have been committed?								
	(1)	Six months	(2)	One year	(3)	Two years	(4)	Five years	
199.	भारताने अंगीकारलेल्या घटनेच्या कोणत्या अनुच्छेदानुसार अस्पृश्यता नष्ट करण्यात आलेली असून ती कोणत्याही प्रकारे पाळण्यास मनाई करण्यात आलेली आहे?								
	(1)	14	(2)	15	(3)	17	(4)	19	
	As per which Article of the Indian Constitution, the untouchability is abolished and its practice in any form is prohibited ?								
	(1)	14	(2)	15	(3)	17	(4)	19	
200.	शिवार	-,		संरक्षण कायदा, 2005 तेच्या कोणत्या कलमा		•			
	(1)	353	(2)	498 (왜)	(3)	337	(4)	332	
	Under the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005, besides the right under this act, the victim woman has the right to file a separate complaint under which section of Indian Penal Code?								
	(1)	353	(2)	498 (A)	(3)	337	(4)	332	

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती
- (2) ईश्वरचंद विद्यासागर
- (3) राजा राममोहन रॉय
- (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखिवणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. (1) (2) (4)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्चा कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK